

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 20. juni 2007 (21.06)
(OR. en)**

10148/07

**Interinstitutionel sag:
2007/0118 (CNS)**

**RECH 167
COMPET 178**

FORSLAG

---

fra:	Kommissionen
modtaget den:	19. juni 2007
Vedr.:	Forslag til Rådets forordning om oprettelse af fællesforetagendet "Clean Sky"

Hermed følger til delegationerne et forslag fra Kommissionen fremsendt ved skrivelse fra Jordi AYET PUIGARNAU, direktør, til Javier SOLANA, generalsekretær/højststående repræsentant.

Bilag: KOM(2007) 315 endelig

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 13.6.2007
KOM(2007) 315 endelig

2007/0118 (CNS)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

OM OPRETTELSE AF FÆLLESFORETAGENDET "CLEAN SKY"

(forelagt af Kommissionen)

{SEK(2007) 773}

{SEK(2007) 774}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUNDEN FOR FORSLAGET

Begrundelse og formål

Fælles teknologiinitiativer (FTI) introduceres i det syvende rammeprogram (FP7) som en måde, hvorpå der kan oprettes offentlige-private forskningspartnerskaber på EU-niveau. Fælles teknologiinitiativer er et udtryk for EU's stærke engagement i at koordinere forskningsindsatsen og dermed bidrage til at fastsætte mål for det europæiske forskningsrum og Europas konkurrenceevne.

De fælles teknologiinitiativer er først og fremmest et resultat af arbejdet i de europæiske teknologiplatforme (ETP). I nogle enkelte tilfælde har ETP opnået et så stort omfang, at det vil kræve mobilisering af store offentlige og private investeringer samt betydelige forskningsressourcer at gennemføre vigtige elementer i deres strategiske forskningsdagsordener. FTI foreslås som et effektivt middel til at opfylde disse ETP's behov.

I særprogrammet Samarbejde er der udpeget seks områder, hvor FTI eventuelt kunne være relevante: brint- og brændselsceller, luftfartsteknik og lufttransport, innovative lægemidler, indlejrede databehandlingssystemer, nanoelektronik og GMES (global miljø- og sikkerhedsovervågning).

Formålet med forslaget er at oprette fællesforetagendet CLEAN SKY som et offentligt-privat partnerskab, der kan fremme stærke forbindelser mellem forskellige organisationer og bygge videre på EU's forsknings- og udviklingskapacitet inden for luftfartsteknik og lufttransport.

Prognoser for lufttrafikudviklingen i Europa viser, at den vil mere end fordobles over de næste 20 år i overensstemmelse med globale økonomiske krav og parallelt med voksende bekymring for miljøet og pres for at begrænse udledningen af skadelige gasser og støj.

Udvikling af et miljøvenligt lufttransportsystem er en forudsætning for en europæisk vækst, der bygger på og udnytter luftfartssektorens industrielle net, hvor forsyningskæden kan operere i et stort højteknologisk industriprogram i overensstemmelse med EU's initiativer som JET og ITER (fusion) og Galileo (satellitnavigation).

Clean Sky skal udvikle innovative teknologier med mindre miljøpåvirkning og fastsætte sociale og markedsbaserede teknologiske mål med konsekvenser for hele lufttransportsystemet. Det Europæiske Fællesskab vil deltage i og medfinansiere programmet for at bidrage til at nå disse mål.

Generel baggrund

Tidshorizonten inden for luftfartsteknik måles i tiår. Lufttransporten er vokset på grundlag af nyskabelser inden for de enkelte sektorer, der opfylder markedets krav uden at fokusere på transportens indvirkninger på miljøet.

Det er afgørende, at der snart kommer større transportteknologiske gennembrud, som kan sikre ren luft, hvis der skal gøres noget ved klimaændringerne, samtidig med at økonomisk vækst og socialt fremskridt fremmes. På grund af markedssvigt vil afhængigheden af markedsmekanismen imidlertid begrænse luftfartsteknisk forskning og udvikling til under det optimale niveau set fra en socioøkonomisk synsvinkel. Som følge heraf står luftfartsteknikken over for store udfordringer:

- indvirkningen på miljøet er ved at blive en væsentlig begrænsning for mobilitetsudviklingen
- luftfartsindustrien har stor økonomisk og samfundsmæssig betydning og spiller en central rolle med hensyn til at sikre mobilitet, er præget af en høj forsknings- og udviklingsintensitet, er vigtig for handelsbalancen og beskæftiger højt kvalificerede medarbejdere
- flådens fornyelsescyklus giver rige muligheder for at udnytte rene teknologier i overensstemmelse med levering af forsknings- og udviklingsresultater før 2015
- nedbringelse af luftfartens indvirkning på klimaændringer, emissioner og støj er en prioritering, der kræver trinvis teknologiske ændringer, hvis det skal være muligt at nå de fastsatte mål for emissionsreduktionen og mindske miljøpåvirkningerne af produktets livscyklus
- luftfartsindustrien i EU står over for stærk konkurrence, og offentlig støtte til forskning og udvikling er altafgørende. USA's offentlige investeringer er omkring tre gange større end Europas. I det præsidentielle dekret for nylig fastlægges den første amerikanske forsknings- og udviklingspolitik inden for luftfartsteknik, og andre konkurrenter er ved at komme frem på markedet
- det er berettiget at anvende offentlige indgreb til at takle markedssvigt, der hæmmer investering i forskning og udvikling inden for luftfartsteknik på grund af lange tidshorisonter, den positive eksterne virkning af forskellen mellem samfundsmæssigt og privat afkast samt den negative eksterne virkning af samfundets miljøomkostninger.

Gældende bestemmelser på det område, som forslaget vedrører

Ingen.

Overensstemmelse med andre EU-politikker og -mål

En politik, der har til formål at stimulere forskning og udvikling i luftfartssektoren, og som fører til miljøeffektive luftfartøjer, er et led i en bredere strategi, der skal nedbringe luftfartens indvirkning på klimaet. En stimulering af forskning i og udvikling af luftfartsteknik supplerer foranstaltninger som Kommissionens ordning for handel med emissionskvoter. Det Europæiske Fællesskab har gjort luftfartsteknik til et af sine prioriterede forsknings- og udviklingsområder med den ambition at minimere luftfartøjers miljøpåvirkning og forbedre den lokale luftkvalitet og støjforholdene omkring lufthavne samt sundhed og livskvalitet.

Luftfartsteknisk forskning og udvikling vil bidrage til gennemførelsen af EU's strategiske mål i henhold til den nye Lissabon-strategi. Mere miljøvenlige luftfartsteknologier er i overensstemmelse med og vil bidrage til EU's politik for øget mobilitet i et udvidet EU, hvilket er særligt vigtigt for tiltrædelsesstaterne med deres hurtigt voksende trafik.

En politik, der sigter mod trinvis ændringer i ren lufttransport og kan indføres hurtigst muligt, vil bidrage til at forbedre velfærd og levevilkår på en bæredygtig måde for nuværende og fremtidige generationer i EU.

Det foreslåede initiativ er en del af en bred og ambitiøs fællesskabsstrategi, der sigter mod at takle innovationsefterslæbet, og som bl.a. omfatter forslaget om et Europæisk Teknologisk Institut. Det Europæiske Teknologiske Institut sigter mod at integrere uddannelse, forskning og erhvervsliv og give eksisterende netværk nye forvaltningsmodeller til yderligere at integrere deres aktiviteter.

2. HØRING AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

Høring af interesserede parter

Høringsmetoder, hovedmålgrupper og respondenternes overordnede profil

Der blev afholdt regelmæssige høringer mellem Kommissionen og interessenter med oplæg til medlemsstater og stater, der er associeret til rammeprogrammet (nationalstater - NS) om Clean Skys tekniske indhold og forvaltningsstruktur.

Sammenfatning af svarene og af, hvordan der er taget hensyn til dem

Ved at inddrage Kommissionens tjenestegrene, interessenter, nationalstater og det samfundsøkonomiske og miljømæssige panel (S-E&E) indkom der regelmæssigt bemærkninger og bidrag vedrørende det tekniske indhold, forvaltningen og de lovgivningsmæssige aspekter af Clean Sky.

Kommissionen har taget hensyn til de bemærkninger, der blev fremsat i den endelige rapport fra S-E&E-panelet. Der blev i forslaget til forvaltningsstruktur taget hensyn til rapportens resultater.

Indsamling og udnyttelse af ekspertise

Relevante videnskabelige områder/eksperter

Der er ved udarbejdelsen af S-E&E-konsekvensanalysen og den indledende undersøgelse af forvaltningsstrukturen for Clean Sky gjort brug af ekstern ekspertise.

Metodevalg

S-E&E-panelet mødtes to gange i Kommissionens lokaler, hvor der var tilrettelagt en høring med interessenter fra branchen med henblik på en mere tilbunds gående analyse af særlige spørgsmål. Panelets ordfører(e) udarbejdede panelets rapport under inddragelse af alle panelmedlemmer.

Panelet, der skulle vurdere forvaltningsstrukturen, modtog udkastet til forslag fra branchen sammen med et mandat fra Kommissionen.

Væsentligste organisationer/eksperter, der deltog i høringen

S-E&E-panelets repræsentanter blev udpeget af NS. Analysen af forvaltningsstrukturen for Clean Sky blev foretaget af to eksperter med høje ledelsesposter i fællesforetagendet JET.

Sammenfatning af modtaget og anvendt rådgivning

Der blev ikke henvist til eventuelt alvorlige risici med uoprettelige følger.

S-E&E-panelet rådede indledningsvis til at øge sammenhængen og grænsefladerne mellem de tekniske områder, videreudvikle den makroøkonomiske analyse for Clean Sky og styrke forvaltningsstrukturen. Panelet bekræftede ved den anden vurdering, at henstillingerne var blevet fulgt.

Forvaltningsundersøgelsen afdækkede vigtige spørgsmål, der skulle overvejes om Clean Skys forvaltningsstruktur, og disse blev medtaget i det endelige forslag.

Offentlig adgang til ekspertråd

Panelrapporterne blev gjort tilgængelige for interessenterne og blev forelagt og drøftet på møder med NS.

Konsekvensanalyse

Forskellige faktorer var hovedkriterierne for vurderingen af de politiske løsningsmodeller:

- investeringens omfang og tidspunkt
- kontinuitet og sammenhæng
- gearing af private og offentlige midler
- kritisk masse af deltagere og tværfaglig tilgang
- samordning og integration blandt deltagere
- forvaltningsstrukturens effektivitet
- højt teknologisk modenhedsniveau.

Den første løsningsmodel, der blev overvejet, var "ingen EU-foranstaltning" (nationalt eller EU). En sådan mulighed må forkastes, da flere former for markedssvigt gør det umuligt kun at satse på markedsmekanismer, hvis man skal opnå de væsentlige nyskabelser, der er nødvendige for at få grønnere luftfartøjer. En tilgang uden EU, hvor F&U-støtten kun ydes på nationalt plan, er ikke egnet, da omfanget af forskningsdagsordenen for at gøre luftfartøjer mere miljøvenlige ligger ud over de enkelte medlemsstaters kapacitet, både hvad angår finansiel forpligtelse og forskningskapacitet. Nationale forsknings- og udviklingspolitikker spiller en vigtig rolle med hensyn til at supplere et EU-program til fremme af udviklingen af rene lufttransportteknologier, men kan ikke træde i stedet for en indsats på EU-plan.

Den anden løsningsmodel er at forlade sig på mellemstatslige ordninger som "EUREKA". Det giver imidlertid ikke det nødvendige budget og den fornødne tidsramme, som kan stå mål med de store teknologiske og kommercielle risici, der hæmmer private investeringer i udvikling af miljøvenlig luftfartsteknologi. Det er ikke tilstrækkeligt til at fremskynde udvikling og indførelse af grønne lufttransportteknologier af almen fællesskabsinteresse.

Den tredje mulighed er at bruge traditionelle rammeprograminstrumenter udformet til at stimulere upstream-forskning og målrettet downstream-forskning til grundforskning og validering på system- eller delsystemniveau. Disse instrumenter er imidlertid ikke optimale, når det gælder om at fremskynde udviklingen af rene lufttransportteknologier til tidligste anvendelse, som kræver demonstration af fuldstændige systemteknologier (dvs. integration og demonstration af et system af systemer). En almindelig individuel forsknings Samarbejdsforanstaltning vil ikke have det tilstrækkelige omfang og samordningsniveau til at forfølge et sådant mål på grund af:

- opsplitning af F&U-indsatsen på adskilte projekter
- manglende nødvendig integration og samordning mellem deltagerne
- manglende mulighed for validering på det relevante teknologiske adgangsniveau
- manglende juridisk og forvaltningsmæssig struktur, der kan sikre det nødvendige lederskab.

Udviklingen af individuelle demonstratorer vil ikke give de samme miljøfordele som en integreret strategi. Uden offentlig støtte vil industrien udvikle nye produkter efter en strategi, der begrænser virkningerne af markedssvigt. Omkostningseffektivitet ville blive hoveddrivkraften, og miljøvenlighed en supplerende fordel og ikke en prioritering. Timing er et centralt problem over for konkurrence og flådefornyelse; usikkerheden ved at indarbejde resultater fra selvstændige projekter i produktudviklingen ville være høj, hvis der anvendes en fragmenteret strategi; de miljømæssige fordele ville blive forsinket, da væksten i trafikken overstiger den hastighed, hvormed der sker teknologiske forbedringer. Det betyder, at emissioner og støj som følge af luftfart ville vokse med en højere hastighed i 3-4 år mere, end hvis der blev anvendt et fælles program. Den fragmenterede strategi vil forsinke gennemførelsen af resultater og realiseringen af samfundsmæssige fordele. En ekstra ulempe for samfundet er tabet af konkurrenceevne i den europæiske luftfartsindustri, hvilket vil få følger for jobskabelse og levestandarder.

Den foreslåede løsningsmodel går ud på at oprette et fællesforetagende til at forvalte Clean Sky-aktiviteter med ambitiøse forsknings- og teknologidagsordener, hvilket kræver store offentlige og private investeringer på EU-plan. Clean Sky anses for at være en passende løsningsmodel, hvis der skal tages et stort skridt fremad mod gennemførelsen af ACARE's strategiske forskningsdagsorden vedrørende miljø. Branchen understreger i sit forslag, at Clean Skys miljømål er så ambitiøse, at de kræver, at teknologiske gennembrud valideres hurtigere end i det sædvanlige F&U-tempo. Clean Sky implementerer en innovativ, tværfaglig strategi og kommer til at dække hele det luftfartsteknologiske spektrum og sikre integration af nye komponent-, system- og luftfartøjsteknologier, validering og demonstration heraf i stor skala og vil således danne grundlaget for at lancere innovative miljøvenlige produkter med en acceptabel risiko.

Det fælles teknologiinitiativ Clean Sky vil få betydelige positive indvirkninger på mange områder:

- mindre miljøpåvirkninger fra luftfarten på globalt plan
- øget effektivitet i luftfarten
- øget passagertilfredshed og højere mobilitet
- styrket konkurrenceevne for den europæiske flyindustri og luftfart gennem bæredygtig udvikling.

Industriens investeringer er meget høje, hvilket sikrer, at resultaterne bliver udnyttet. Clean Sky skal bidrage til at skabe økonomisk vækst i Europa på makroøkonomisk plan. Da væksten i lufttransportefterspørgslen er større end i mange andre sektorer, er bidraget voksende. Bidraget til beskæftigelsen er også højt; således arbejder 3 mio. EU-borgere i denne sektor. Derfor vil Clean Sky have en positiv virkning på hele Europas økonomi. Renere og mindre larmende luftfartøjer vil afhjælpe ulemperne ved væksten i lufttrafikken. Kort sagt:

- Clean Sky har den kritiske masse og tværfaglige tilgang, da det dækker hele spektret af teknologier, som er nødvendige for at fremskynde udvikling og sikring af væsentlige fremskridt for at gøre lufttransporten mere miljøvenlig. Et forskningssamarbejdsinstrument vil på grund af opsplittning ikke kunne nå den kritiske masse og tværfaglighed, der er nødvendig for at opfylde målene.
- Forvaltningen af Clean Sky sikrer integration og samordning mellem de forskellige aktiviteter og kan udnytte stor- og samdriftsfordele i luftfartsforskning og -udvikling og dermed skabe synergieffekter mellem deltagerne. En EU-foranstaltning, der kun bygger på rammeprogrammet, vil ikke give samme muligheder.
- Clean Sky skal udvikle og drive flere demonstratorer til at validere teknologier på et højt teknologisk adgangs niveau og således fremskynde tidspunktet for ny produktudvikling.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

Resumé af forslaget

Forslaget består af en rådsforordning om oprettelse af fællesforetagendet Clean Sky.

Retsgrundlag

Artikel 171 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

Subsidiaritetsprincippet

Subsidiaritetsprincippet finder anvendelse, for så vidt som forslaget ikke hører ind under Fællesskabets enekompetence.

Målene med forslaget kan ikke opfyldes på tilfredsstillende vis af medlemsstaterne af følgende årsager:

- Luftfartsindustrien er global. Lufttransportens grænseoverskridende karakter indebærer, at der skal opfyldes verdensdækkende certifikationsstandarder i forbindelse med sikkerhed og sporbarhed, som bygger på innovation. Som sådan kan nye teknologier ikke holdes på nationalt plan. Forskellige forsknings- og udviklingsnicher i de enkelte medlemsstater medfører, at det teknologiske grundlag, hvor innovation kan takles i skalaen "system af systemer", er på europæisk niveau.
- Lufttransportens indvirkninger på miljøet er et globalt problem, som vedrører forskellige aspekter af lufttransportsystemet. De nødvendige ressourcer ligger ud over de midler, interessenter i de enkelte medlemsstater har til rådighed. Det styrings- og samordningsniveau, der er nødvendigt for at nå målene i tide, kræver et internationalt projekt på EU-niveau.
- Den europæiske luftfartsindustri arbejder på et globalt, men begrænset marked. Dette bidrager til høje produktionsomkostninger og påvirker industriens kapacitet til at investere i teknologisk innovation.

Det er derfor nødvendigt at samle F&U-bestræbelserne på EU-niveau, og det samme gælder behovet for at nå en tilstrækkelig kritisk masse til at konsolidere innovationen.

En indsats på EU-plan vil af nedenstående grunde være et mere effektivt redskab til at nå målene med forslaget.

- F&U-indsatsen skal gennemføres på EU-plan. Gennemførelsen af teknologisk innovation og udvikling af demonstratorer i fuld skala skal samordnes inden for EU for at sikre den maksimale udnyttelse af de samfundsmæssige fordele i hele Europa og de økonomiske fordele gennem forsyningskæden. Denne samordning kan kun gennemføres under anvendelse af Fællesskabets retsfor skrifter i henhold til Clean Sky.
- Det offentlige-private partnerskab, der er nødvendigt for at maksimere synergieffekten, som skal til for at sikre trinvis ændringer i miljøbelastende teknologier og give en passende løftestangeffekt på både EU-programmer og nationale programmer, er kun muligt på EU-plan.

Fællesskabsforanstaltningerne vil gøre det muligt at rationalisere F&U-programmerne. Den høje komplementaritet i de tekniske kvalifikationer vil medføre stordriftsfordele og øge sandsynligheden for at få udviklet teknologidemonstratorerne i rette tid.

S-E&E-analysen viser, at Clean Sky vil bidrage væsentligt til at nedbringe lufttransportens miljøpåvirkninger, sikre vækst i Europa og skabe nye job ved at forbedre industriens konkurrenceevne.

Den løsningsmodel, der er valgt til Clean Sky, kombinerer fordelene ved en udbredt teknologi- og knowhowbase med tilstrækkelig kritisk masse og skaber den nødvendige løftestangeffekt og en forvaltningsstruktur, der passer til opgaven.

Ud over Europa-Kommissionen vil 86 organisationer fra 16 NS tage del i de forvaltningsmæssige og tekniske aktiviteter i Clean Sky. Der vil komme flere organisationer til under udviklingen af Clean Sky.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet.

Proportionalitetsprincippet

Forslaget er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet af følgende årsager.

Clean Sky får ansvaret for forsknings- og udviklingsaktiviteter med fokus på lufttransportsystemets miljøpåvirkninger; en forsvarlig forvaltning af dette program er nødvendig for at sikre rettidig opfyldelse af målene. Fællesforetagendet er den enkleste organisationsform til forvaltningen af Clean Sky, da den gør det muligt at forene Europa-Kommissionen med den private sektor. Den planlagte forvaltningsstruktur for Clean Sky sikrer en passende grad af fleksibilitet og den reaktionshastighed, der er nødvendig for at nå de teknologiske mål, og giver samtidig den fornødne grad af gennemsigtighed og kontrol til at sikre hensynet til almenvellet.

Det samlede budget til Clean Sky anslås til 1,6 mia. EUR over syv år med en budgetudgiftsprofil. Dette beløb skal ses i lyset af de aktuelle F&U-udgifter i luftfartssektoren i Europa, de miljømæssige fordele, de potentielle afsmittende virkninger og fordelene i forbindelse med additionalitet.

Reguleringsmiddel

Foreslået middel: forordning

Andre midler vil ikke være hensigtsmæssige af følgende årsag:

- Oprettelsen af et foretagende, som Fællesskabet deltager i, kræver en rådsforordning.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

I det foreløbige budgetoverslag er der beregnet en EF-udgift på 47 mio. EUR i år 1, en stigende årlig udgiftsprofil, der topper med 140 mio. EUR i år 5, og et afviklingsbudget på 267 mio. EUR i år 6 og 7.

5. YDERLIGERE OPLYSNINGER

Simulering, pilotfase og overgangsperiode

Der har været eller vil være en overgangsperiode i forbindelse med forslaget.

Fornyet gennemgang/revision/udløbsklausul

Forslaget indeholder en klausul om fornyet gennemgang.

Forslaget indeholder en udløbsklausul.

Det fælles teknologiinitiativ Clean Sky

Teknologisk resumé

Clean Sky sigter mod at skabe et radikalt innovativt lufttransportsystem baseret på integration af avancerede teknologier og demonstratorer i fuld skala med det mål at nedbringe lufttransportens miljøpåvirkninger gennem reduktion af støj og gasemissioner samt forbedring af luftfartøjers brændstoføkonomi. Aktiviteten skal dække alle væsentlige flyvende segmenter i lufttransportsystemet og de tilgrundliggende teknologier i tilknytning hertil, der er afdækket i den strategiske forskningsdagsorden for luftfart, som blev udviklet af den luftfartsteknologiske platform ACARE.

Clean Sky vil blive bygget op omkring 6 forskellige tekniske områder, de såkaldte integrerede teknologidemonstratorer (ITD), hvor forundersøgelser og udvælgelse af arbejde vil blive udført efterfulgt af demonstrationer i stor skala på jorden eller under flyvning med henblik på at bringe innovative teknologier op på et modenhedsniveau, hvor de kan anvendes på en ny generation af "grønne luftfartøjer". Der vil blive etableret mange forbindelser for at sikre sammenhæng og dataudveksling mellem de forskellige ITD'er. De fleste af prøvestandene vil blive brugt af flere ITD'er i fællesskab. ITD'erne er:

1. ITD til det **intelligente fastvingefly**, der fokuserer på aktive vingeteknologier, som mærker luftstrømmen og tilpasser deres form som ønsket, samt på nye luftfartøjskonfigurationer, der sikrer en optimal indarbejdelse af disse nyskabende vingekoncepter.
2. ITD til det **miljøvenlige regionalfly**, der fokuserer på lavvægtskonfigurationer og teknologier, som anvender intelligente strukturer, støjsvage konfigurationer og integration af teknologi udviklet i andre ITD'er, såsom motorer, energistyring og nye konfigurationer.
3. ITD til det **miljøvenlige rotorfly** med fokus på innovative rotorblade og motorinstallation med henblik på støjreduktion, skrog med lavere luftmodstand, dieselmotor og elektriske systemer med nedsat brændstofforbrug og miljøvenlige flyvebaner.
4. ITD til **bæredygtige og miljøvenlige motorer** skal integrere teknologier for støjsvagthed og letvægts lavtrykssystemer, høj effektivitet, lav NOx og letvægtskerne samt nyskabende konfigurationer såsom åbne rotorere eller ladeluftkølere.
5. ITD til **systemer til grønne operationer** skal fokusere på udstyr og systemarkitekturer til fuldt elektriske luftfartøjer, varmestyring, kapacitet til "grønne" baner og flyvning samt forbedrede jordoperationer.
6. ITD til **miljøvenligt design** skal se på hele livscyklussen for materialer og komponenter med fokus på spørgsmål som optimal brug af råmaterialer, mindre brug af ikke-fornyelige materialer, naturlige ressourcer, energi, udledning af skadeligt spildevand og genvinding.

Et **teknologisk evalueringværktøj** bliver det første fuldstændige integrerede værktøj i Europa, som kan skabe direkte forbindelse mellem avancerede teknologier, som stadig er under udvikling, og lokale eller globale miljøvirkninger i stor højde. Det skal behandle input både inde fra og uden for "Clean Sky-perimeteren" for at foretage miljømålinger og måle niveauerne for luftfartøjer, lufthavne og flyflåden.

Det teknologiske evalueringværktøj vil gøre det muligt at vurdere antagelser, metoder og resultater på højt niveau og vil således udføre en overvågningsfunktion, så uafhængige eksterne eksperter og offentligheden kan vurdere deres validitet.

Da luftfartøjernes brændstoføkonomi også påvirkes af forvaltningsstrategien for flyveveje, skal Clean Sky oprette tætte forbindelser til SESAR-fællesforetagendet, der undersøger lufttrafikstyringsteknologier i overensstemmelse med Kommissionens initiativ for fælles luftrum. Disse forbindelser skal oprettes ved hjælp af det teknologiske evalueringværktøj og via ITD for systemer, der udvikler flyelektronisk udstyr, og som har grænseflader med lufttrafikstyringen (ATM).

Nedenstående oversigt indeholder et resumé af de teknologiske mål, Clean Sky skal nå:

Teknologi evaluator						
Program	Smart fastvinget fly	Grønt regionalt fly	Grøn helikopter	Miljørigtige motorer	Systemer for miljørigtige operationer	Økodesign
Aktiviteter	Aktive vinger Nye fly-koncepter	Avanceret aerodynamik (lav luftmodstand og støj) Letvægt strukturer	Nye motorer Innovative blade og rotor Nye fly-koncepter	Avancerede lavtryk og højtryk systemer Nye motor-koncepter (for eks åben rotor)	Styring af flyvemønstre Energistyring	Livscyklus analyse af miljøpåvirkning
Mål	CO ₂ ~ 12 til 20 % Støj ~ 10 dB	CO ₂ ~ 10 til 20 % Srøj ~ 10 dB	CO ₂ ~ 26 til 40 % NO _x ~ 53 til 65 % Støj ~ 10 dB	CO ₂ ~ 15 til 20 % NO _x ~ 60 % Støj ~ 18 dB	CO ₂ ~ 10 til 15% Støj ~ 9 dB	CO ₂ ~ 10 %

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

OM OPRETTELSE AF FÆLLESFORETAGENDET "CLEAN SKY"

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 171 og 172,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1982/2006/EF af 18. december 2006¹ om Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013) (herefter benævnt "syvende rammeprogram") indeholder bestemmelser for fællesskabsbidrag til etableringen af længerevarende offentlige-private partnerskaber i form af fælles teknologiinitiativer (FTI), som gennemføres via fællesforetagender, jf. EF-traktatens artikel 171. Disse fælles teknologiinitiativer udspringer af arbejdet i de europæiske teknologiplatforme, der allerede blev oprettet under det sjette rammeprogram, og omfatter udvalgte aspekter vedrørende forskning på deres område. De bør kombinere investeringer fra den private sektor og europæisk offentlig finansiering, herunder finansiering fra det syvende rammeprogram.
- (2) I Rådets beslutning 2006/971/EF af 19. december 2006² om særprogrammet Samarbejde til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-13) (i det følgende benævnt "særprogrammet Samarbejde") understreges behovet for ambitiøse fælleseuropæiske offentlige-private partnerskaber for at fremskynde udviklingen af betydelige teknologier og stort anlagte forskningstiltag på fællesskabsniveau, herunder bl.a. fælles teknologiinitiativer.

---

¹ EUT L 412 af 30.12.2006, s.1.

² EUT L 400 af 30.12.2006, s. 86-241.

- (3) I Lissabon-dagsordenen for vækst og beskæftigelse understreges behovet for at udvikle gunstige betingelser for investeringer i viden og innovation i Europa med henblik på at styrke konkurrenceevnen, væksten og beskæftigelsen i Den Europæiske Union.
- (4) I sine konklusioner af 20.-21. marts 2003³, af 22. september 2003⁴ og af 24. september 2004⁵ fremhævede Rådet (konkurrenceevne) betydningen af at udvikle yderligere foranstaltninger på baggrund af 3 %-handlingsplanen for forsknings- og innovationspolitik⁶, herunder udvikling af nye initiativer med det formål at intensivere samarbejdet mellem erhvervslivet og den offentlige sektor om at finansiere forskning for at styrke tværnationale forbindelser mellem den offentlige og private sektor.
- (5) I konklusionerne af 4. december 2006⁷ og 19. februar 2007⁸ fra Rådet (konkurrenceevne) og i konklusionerne af 9. marts 2007 fra Det Europæiske Råd⁹ opfordres Kommissionen til at fremlægge forslag om oprettelse af fælles teknologiinitiativer for sådanne initiativer, der har nået en passende modenhedsgrad.
- (6) EU's lufthavnsteknologiske platform "ACARE" (Det Rådgivende Udvalg for Luftfartsforskning i Europa) har udviklet en strategisk forskningsdagsorden, hvori nedbringelse af luftfartens indvirkninger på miljøet er et af udvalgets højt prioriterede målbegreber, idet man konkluderede, at der er behov for trinvis teknologiske ændringer for senest i 2020 at nå målene om at nedskære CO₂-emissionerne med 50 %, reducere NO_x med 80 %, nedbringe de eksterne støjgener med 50 % og gøre væsentlige fremskridt med at nedbringe miljøvirkningerne ved fremstilling, vedligeholdelse og bortskaffelse af fly og produkter i tilknytning hertil.
- (7) Omfanget af den indsats, der er nødvendig for at takle de miljøudfordringer, lufttransportsystemet står over for i henhold til ACARE's strategiske forskningsdagsorden, berettiger oprettelsen af et fællesforetagende som det egnede instrument til at samordne de relevante forskningsaktiviteter.
- (8) Det fælles teknologiinitiativ vedrørende Clean Sky bør afhjælpe de forskellige former for markedssvigt, der hæmmer private investeringer i luftfartsforskning i almindelighed og i rene luftfartsteknologier i særdeleshed. Det bør sikre integration og demonstration på komplet systemniveau og således mindske risikoen for private investeringer i udvikling af nye miljøvenlige luftfartsprodukter. Det bør stimulere private EU-investeringer i forskning i og udvikling af miljøvenlige teknologier og således sikre eksisterende F&U og eksterne miljøvirkninger.

---

³ 9039/03.
⁴ 12339/03.
⁵ 12487/04.
⁶ KOM(2003) 226.
⁷ 15717/06.
⁸ 6044/07.
⁹ 7224/07.

- (9) Det fælles teknologiinitiativ vedrørende Clean Sky bør fremskynde udviklingen i EU af rene lufttransportteknologier til tidligst mulig anvendelse i praksis¹⁰, hvilket vil bidrage til at opfylde EU's strategiske miljømæssige¹¹ og sociale prioriteringer kombineret med bæredygtig økonomisk vækst.
- (10) Det fælles teknologiinitiativ vedrørende Clean Sky bør være et offentligt-privat partnerskab, der samler alle centrale interessenter. På baggrund af dette partnerskabs langsigtede karakter, den nødvendige samling af finansielle ressourcer og disses tilgængelighed, den højt kvalificerede videnskabelige og tekniske ekspertise, der er nødvendig, herunder forvaltning af en stor mængde viden, samt relevante regler om intellektuel ejendom er det afgørende at oprette en juridisk enhed, der kan sikre samordnet anvendelse og effektiv styring af de midler, som tildeles det fælles teknologiinitiativ vedrørende Clean Sky. Det berettiger derfor, at der oprettes et fællesforetagende i henhold til EF-traktatens artikel 171, herefter benævnt "fællesforetagendet Clean Sky".
- (11) Fællesforetagendet Clean Sky sigter mod at gennemføre innovative miljøvenlige teknologier inden for alle segmenter af den civile lufttransport, herunder store trafikfly, regionale fly og rotorfly, og inden for alle støtteteknologier såsom motorer, systemer og materialers livscyklus. Clean Sky skal skabe demonstratorer i fuld skala inden for alle forskningsaktivitetsområder, der skal testes enten under flyvning eller på jorden som et resultat af en helt integreret strategi og overvågning af de teknologiske fremskridt og indvirkninger.
- (12) Fællesforetagendet Clean Sky bør oprettes for en indledende periode, der slutter den 31. december 2017, for at sikre en passende forvaltning af de forskningsaktiviteter, som iværksættes, men ikke bliver afsluttet under det syvende rammeprogram (2007-2013).
- (13) Medlemmerne af fællesforetagendet Clean Sky bør være Det Europæiske Fællesskab repræsenteret ved Kommissionen som offentlig repræsentant, lederne af de integrerede teknologidemonstratorer (ITD) og de associerede medlemmer af de enkelte ITD'er.
- (14) Fællesforetagendet Clean Sky bør være åbent for nye medlemmer.
- (15) Fællesforetagendet Clean Sky, der bør have ansvaret for gennemførelsen af det fælles teknologiinitiativ vedrørende Clean Sky og varetage opfyldelsen af forpligtelser efter internationale aftaler, bør betragtes som et internationalt organ som defineret i artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/17/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter inden for vand- og energiforsyning, transport samt posttjenester samt artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter.

---

¹⁰ Jf. KOM(2007) 2.

¹¹ Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd bekræftede i foråret 2005 på ny EU-målet om at begrænse den globale temperaturstigning til højst 2 °C (2 °-målet).

- (16) Fællesforetagendet Clean Sky bør være et organ, der oprettes af Fællesskaberne, og decharge for gennemførelsen af dets budget bør gives af Europa-Parlamentet¹² efter henstilling fra Rådet, dog under hensyntagen til de særlige forhold, der følger af de fælles teknologiinitiativers art som offentlige-private partnerskaber og især af den private sektors bidrag til budgettet.
- (17) Lederne af de integrerede teknologidemonstratorer har undertegnet et aftalememorandum, hvori de forpligter deres respektive virksomheder til at deltage teknisk, ledelsesmæssigt og økonomisk i fællesforetagendet Clean Sky i hele dets varighed. Alle associerede medlemmer har forpligtet sig til at yde et minimumstilskud i hele fællesforetagendet Clean Skys varighed.
- (18) Forskningsaktiviteterne bør dækkes af støtte fra Det Europæiske Fællesskab, og de øvrige medlemmer bør som minimum bidrage med ressourcer på et tilsvarende niveau.
- (19) Fællesforetagendet Clean Skys løbende omkostninger bør dækkes ligeligt af Det Europæiske Fællesskab og de øvrige medlemmer.
- (20) Lederne af de integrerede teknologidemonstratorer (ITD) og de associerede medlemmer af de enkelte ITD'er bør modtage støtte fra fællesforetagendet Clean Sky til at gennemføre de forskningsaktiviteter, de skal have ansvaret for.
- (21) Fællesforetagendet Clean Sky bør om nødvendigt kunne afholde indkaldelser af konkurrerende forslag til støtte for forskningsaktiviteter.
- (22) Forskningsaktiviteter, der gennemføres under fællesforetagendet Clean Sky, skal efterleve de grundlæggende etiske principper, der gælder for det syvende rammeprogram.
- (23) Efter forudgående samråd med Kommissionen bør fællesforetagendet Clean Sky have en særskilt finansforordning på grundlag af principperne i rammefinansforordningen¹³, hvor der tages højde for de særlige behov, der gør sig gældende, bl.a. behovet for at kombinere fællesskabsfinansiering og privat finansiering for at støtte forsknings- og udviklingsaktiviteter effektivt og inden for en rimelig frist.
- (24) For at sikre personalet stabile beskæftigelsesvilkår og ligebehandling samt for at tiltrække specialiseret videnskabeligt og teknisk personale af højeste kvalitet bør alle medarbejdere i fællesforetagendet Clean Sky ansættes i henhold til vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i Fællesskaberne ("personalevedtægten").

---

¹² Artikel 185 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 248 af 16.9.2002 s. 1). Berigtiget i EFT L 25 af 30.1.2003, s. 43.

¹³ Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2343/2002 af 23. december 2002 om rammefinansforordning for de organer, der er omhandlet i artikel 185 i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 357 af 31.12.2002 s. 72). Berigtiget i EFT L 2 af 7.1.2003, s. 39).

- (25) Da fællesforetagendet Clean Sky ikke har noget økonomisk sigte og har ansvaret for at forvalte det fælles teknologiinitiativ om "miljøvenlige teknologier i lufttransport", afhænger dets evne til at udføre sine opgaver af, at protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter af 8. april 1965 gøres gældende for fællesforetagendet Clean Sky og dets personale.
- (26) Der skal fastsættes bestemmelser om fællesforetagendet Clean Skys organisation og drift i dets vedtægter, der indsættes som bilag.
- (27) Fællesforetagendet Clean Sky skal regelmæssigt aflægge rapport om sine fremskridt.
- (28) Da fællesforetagendet Clean Sky har status af juridisk person, bør det kunne stilles til regnskab for sine handlinger. Med hensyn til bilæggelse af tvister om kontraktspørgsmål kan det i alle tilskudsaftaler eller kontrakter indgået af fællesforetagendet Clean Sky bestemmes, at Domstolen er kompetent.
- (29) Politikken for intellektuel ejendomsret skal fremme skabelse og udnyttelse af viden.
- (30) Der bør træffes passende foranstaltninger til forebyggelse af uregelmæssigheder og svig, og de nødvendige skridt bør tages for at kræve tabte, uberettiget udbetalte eller forkert anvendte midler tilbagebetalt i overensstemmelse med Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 2988/95 af 18. december 1995 om beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser¹⁴, Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 2185/96 af 11. november 1996 om Kommissionens kontrol og inspektion på stedet med henblik på beskyttelse af De Europæiske Fællesskabers finansielle interesser mod svig og andre uregelmæssigheder¹⁵ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999 om undersøgelser, der foretages af Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF)¹⁶.
- (31) For at lette oprettelsen af fællesforetagendet Clean Sky bør medlemmerne foretage alle nødvendige forberedelser, indtil de organer, som får ansvaret for driften af fællesforetagendet, er etableret.
- (32) Fællesforetagendet Clean Sky bør have hjemsted i Bruxelles, Belgien. Der bør indgås en værtsstatsaftale mellem fællesforetagendet Clean Sky og Belgien om kontorlokaler, privilegier og immuniteter og anden støtte fra Belgien til fællesforetagendet Clean Sky.

---

¹⁴ EFT L 312 af 23.12.1995, s.1.

¹⁵ EFT L 292 af 15.11.1996, s. 2.

¹⁶ EFT L 136 af 31.5.1999, s. 1.

- (33) Målet for den påtænkte foranstaltning, nemlig at oprette fællesforetagendet Clean Sky, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, fordi den udpegede store forskningsmæssige udfordring har tværnational karakter, og det er derfor nødvendigt at samle komplementær viden og finansielle ressourcer på tværs af sektorer og grænser. Målet kan derfor bedre gennemføres på fællesskabsplan på grund af omfanget af koordineringsindsatsen og de påkrævede ressourcer; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. samme artikel, omfatter denne forordning kun, hvad der er nødvendigt for at nå dette mål -

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1
Oprettelse af et fællesforetagende

1. Med henblik på gennemførelsen af det fælles teknologiinitiativ vedrørende "Clean Sky" oprettes der herved et fællesforetagende (i det følgende benævnt "fællesforetagendet Clean Sky"), jf. EF-traktatens artikel 171, for en periode, som udløber den 31. december 2017. Denne periode kan forlænges ved en revision af denne forordning.
2. Fællesforetagendet har hjemsted i Bruxelles.

Artikel 2
Juridisk status

1. Fællesforetagendet Clean Sky skal have status som juridisk person. Det har i alle Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater den videst mulige rets- og handleevne, som disse staters lovgivning tillægger juridiske personer. Det kan eksempelvis erhverve og afhænde fast ejendom og løsøre og optræde som part i retssager.
2. Fællesforetagendet Clean Sky anses for en international organisation, jf. artikel 22, litra c), i direktiv 2004/17/EF og artikel 15, litra c), i direktiv 2004/18/EF.

Artikel 3
Fællesforetagendets mål

Fællesforetagendet Clean Sky har følgende mål:

- at fremskynde udviklingen i EU af rene lufttransportteknologier med henblik på anvendelse snarest muligt
- at skabe et radikalt innovativt lufttransportsystem baseret på integration af avancerede teknologier og demonstratorer i fuld skala med det mål at nedbringe lufttransportens miljøpåvirkninger gennem reduktion af støj og gasemissioner samt forbedring af luftfartøjers brændstoføkonomi.

Artikel 4 Medlemmer

1. De stiftende medlemmer af fællesforetagendet Clean Sky er:
  - Det Europæiske Fællesskab repræsenteret ved Kommissionen
  - 12 ITD-ledere og op til 74 associerede medlemmer som anført i bilag 1.

Europa-Kommissionen og ITD-lederne skal have det samlede overblik over det fælles teknologiinitiativs aktiviteter og har ansvaret for at træffe overordnede strategiske beslutninger.

De associerede medlemmer deltager i en eller flere ITD'er og er medbestemmende om de tekniske beslutninger, der træffes vedrørende disse ITD'er.

2. Enhver offentlig eller privat enhed, der er etableret i en medlemsstat eller i et land, der er tilknyttet det syvende rammeprogram, kan søge om at blive medlem af fællesforetagendet Clean Sky, forudsat at:
  - de som ITD-ledere forpligter sig til at bidrage med ressourcer, der står i et rimeligt forhold til og er i overensstemmelse med det fælles teknologiinitiativs samlede aktiviteter
  - deres forpligtelse som associerede medlemmer står i et rimeligt forhold til budgettet for den ITD, de deltager i og er i overensstemmelse hermed.
3. De stiftende medlemmer i henhold til stk. 1 og nye medlemmer i henhold til stk. 2 benævnes herefter "medlemmer".

Artikel 5 Vedtægter

Vedtægterne for fællesforetagendet Clean Sky, som er anført i bilaget, og som udgør en integrerende del af denne forordning, vedtages hermed.

Artikel 6 Finansieringskilder

1. Fællesforetagendet Clean Skys ressourcer udgøres af bidrag fra medlemmerne og disses deltagende tilknyttede virksomheder. En deltagende tilknyttet virksomhed defineres som en juridisk person, der:
  - direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af eller ejer og kontrollerer eller er omfattet af samme ejerskab eller kontrol som den relevante ITD-leder eller det associerede medlem
  - er stiftet og hjemmehørende i en medlemsstat i Fællesskabet eller en stat, der er associeret til Kommissionens syvende rammeprogram, og er undergivet den pågældende stats lov

- deltager i væsentligt omfang i den relevante ITD-leder eller det associerede medlems aktiviteter under Clean Sky-programmet.
2. De løbende omkostninger for fællesforetagendet Clean Sky skal deles ligeligt kontant mellem på den ene side Det Europæiske Fællesskab, der bidrager med 50 % af de samlede omkostninger, og på den anden side de øvrige medlemmer, der bidrager med de resterende 50 %.
  3. Fællesskabets maksimale bidrag til fællesforetagendet clean sky til dækning af de løbende omkostninger og forskningsaktiviteter udgør 800 mio. EUR (otte hundrede millioner), som afholdes af den budgetbevilling, der er tildelt temaet "Transport" i særprogrammet "Samarbejde" til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-13) i henhold til bestemmelserne i artikel 54. stk. 2, litra b), i Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.
  4. De nærmere bestemmelser for Fællesskabets finansielle bidrag fastlægges i en generel aftale og årlige finansielle gennemførelsesaftaler, som indgås mellem Kommissionen på Fællesskabets vegne og fællesforetagendet Clean Sky.
  5. ITD-ledere og associerede medlemmer skal bidrage med ressourcer, der mindst svarer til Fællesskabets bidrag med undtagelse af de midler, der bevilges gennem indkaldelser af forslag for at gennemføre Clean Skys forskningsaktiviteter.

Artikel 7

Støtteberettigelse efter indkaldelser af forslag

Hvor det er relevant, skal Fællesskabets bidrag i henhold til artikel 6, stk. 4, til fællesforetagendet Clean Sky til finansiering af forskningsaktiviteter omfatte finansiering af forslag, der udvælges via indkaldelser af konkurrerende forslag.

Enhver offentlig eller privat enhed, der er etableret i en medlemsstat eller i et land, som er associeret med det syvende rammeprogram, er støtteberettiget til en sådan finansiering.

Artikel 8

Finansforordning

1. Fællesforetagendet Clean Sky skal have en særskilt finansforordning på grundlag af principperne i rammefinansforordningen¹⁷. Finansforordningen kan afvige fra rammefinansforordningen, hvor det er nødvendigt af hensyn til de særlige krav, fællesforetagendet Clean Skys drift stiller, og forudsat at Kommissionen giver sit samtykke til afvigelserne.
2. Fællesforetagendet Clean Sky opretter sit eget, interne revisionsudvalg.

---

¹⁷ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 72. Berigtiget i EFT L 2 af 7.1.2003, s. 39.

Artikel 9
Personale

1. Fællesforetagendet Clean Skys personale og direktør er omfattet af vedtægten for tjenestemænd og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber samt de regler, som De Europæiske Fællesskabers institutioner sammen har vedtaget om anvendelsen af disse bestemmelser.
2. Fællesforetagendet Clean Sky udøver over for personalet de beføjelser, som er overdraget til ansættelsesmyndigheden i henhold til vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og til den myndighed, der har kompetence til at indgå ansættelseskontrakter i henhold til ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber.
3. Fællesforetagendet Clean Sky vedtager efter aftale med Kommissionen de nødvendige gennemførelsesbestemmelser under iagttagelse af artikel 110 i vedtægten for tjenestemænd i De Europæiske Fællesskaber og ansættelsesvilkårene for de øvrige ansatte i De Europæiske Fællesskaber.
4. Fællesforetagendet Clean Sky bærer alle personaleomkostninger i overensstemmelse med artikel 6.

Artikel 10
Privilegier og immuniteter

Protokollen vedrørende De Europæiske Fællesskabers privilegier og immuniteter gælder for fællesforetagendet Clean Sky og dets personale.

Artikel 11
Ansvar

1. For fællesforetagendet Clean Skys ansvar i aftaleforhold gælder den lovgivning, der finder anvendelse på de relevante aftaleretlige bestemmelser.
2. For så vidt angår ansvar uden for aftaleforhold, skal fællesforetagendet Clean Sky i overensstemmelse med de almindelige retsgrundsætninger, medlemsstaterne har til fælles, erstatte skader, dets ansatte har forvoldt under udøvelsen af deres hverv.
3. Fællesforetagendet Clean Skys udbetalinger som følge af et erstatningsansvar som omhandlet i stk. 1 og 2 samt omkostninger og udgifter i denne forbindelse anses for udgifter for fællesforetagendet Clean Sky og afholdes af fællesforetagendet Clean Skys midler.

Artikel 12
Domstolens kompetence og lovvalg

1. Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse om enhver retstvist mellem medlemmer i anliggender vedrørende denne forordning og de vedtægter, der er nævnt i artikel 5.
2. Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse om voldgiftsbestemmelser i de aftaler og kontrakter, fællesforetagendet Clean Sky indgår.
3. Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse i sager anlagt mod fællesforetagendet Clean Sky, herunder vedrørende afgørelser truffet af dets bestyrelse, på de betingelser, der er fastsat i traktatens artikel 230 og 232.
4. Domstolen har kompetence til at træffe afgørelse i tvister vedrørende erstatning for skader, fællesforetagendet Clean Skys ansatte har forvoldt under udøvelsen af deres hverv.
5. I spørgsmål, der ikke dækkes af denne forordning eller andre fællesskabsretsakter, gælder lovgivningen i den stat, hvor fællesforetagendet Clean Sky har hjemsted.

Artikel 13
Rapport, evaluering og decharge

1. Kommissionen forelægger Rådet og Europa-Parlamentet en årlig rapport over de fremskridt, som fællesforetagendet Clean Sky har opnået.
2. Kommissionen forelægger Rådet konklusionen af evalueringen sammen med sine bemærkninger og fremsætter, hvor det er relevant, forslag til tilpasning af denne forordning.
3. Senest tre år efter det fælles foretagendes start og under alle omstændigheder senest den 31. december 2010 gennemfører Kommissionen en evaluering på grundlag af et kommissorium, der aftales med bestyrelsen. På grundlag af de fremskridt, der er gjort med hensyn til at nå målene for fællesforetagendet Clean Sky, er formålet med denne evaluering at fastslå, om varigheden af fællesforetagendet Clean Sky bør forlænges ud over den periode, der er fastsat i artikel 1, stk. 1, og om der skal foretages passende ændringer i denne forordning og i vedtægterne for fællesforetagendet Clean Sky.
4. Ved udgangen af 2017 gennemfører Kommissionen en endelig evaluering af fællesforetagendet Clean Sky med bistand fra uafhængige eksperter. Resultaterne af den endelige evaluering forelægges Europa-Parlamentet og Rådet.
5. Decharge for gennemførelsen af fællesforetagendet Clean Skys budget gives af Europa-Parlamentet efter henstilling fra Rådet i overensstemmelse med en procedure i henhold til finansforordningerne for fællesforetagendet Clean Sky.

Artikel 14

Beskyttelse af medlemmernes finansielle interesser og foranstaltninger mod svig

1. Fællesforetagendet Clean Sky sikrer, at dets medlemmers finansielle interesser er tilstrækkeligt beskyttet, ved at udføre eller foranledige egnede interne og eksterne kontroller.
2. Såfremt medlemmerne opdager uregelmæssigheder, har de ret til at søge uretmæssigt anvendte beløb tilbagebetalt, herunder at mindske eller suspendere eventuelle efterfølgende bidrag til fællesforetagendet Clean Sky.
3. Med henblik på bekæmpelse af svig, korruption og andre ulovlige handlinger anvendes bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1073/1999.
4. Kommissionen og/eller Revisionsretten kan om nødvendigt foretage kontrol på stedet hos modtagerne af midler fra fællesforetagendet Clean Sky samt hos de medarbejdere, som er ansvarlige for tildelingen af disse midler. Med henblik herpå sikrer fællesforetagendet Clean Sky, at tilskudsaftaler og kontrakter giver Kommissionen og/eller Revisionsretten ret til på vegne af fællesforetagendet Clean Sky at udføre passende kontrol og, hvis der konstateres uregelmæssigheder, at pålægge sanktioner, der har afskrækkende virkning og står i et rimeligt forhold til overtrædelsens grovhed.
5. Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF), som er oprettet ved Kommissionens afgørelse 1999/352/EF, EKSF, Euratom, har samme beføjelser over for fællesforetagendet og dets personale som over for Kommissionens afdelinger. Så snart fællesforetagendet er oprettet, tiltræder det den interinstitutionelle aftale af 25. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om de interne undersøgelser, der foretages af OLAF. Bestyrelsen godkender denne tiltrædelse og træffer de fornødne foranstaltninger for at lette OLAF's arbejde med interne undersøgelser.

Artikel 15

Tavshedspligt

Fællesforetagendet Clean Sky sikrer beskyttelse af følsomme oplysninger, hvis videregivelse vil kunne skade dets medlemmers interesser.

Artikel 16
Åbenhed og behandling af dokumenter

1. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter¹⁸ gælder for de dokumenter, som beror hos fællesforetagendet Clean Sky.
2. Bestyrelsen fastsætter gennemførelsesbestemmelserne for forordning (EF) nr. 1049/2001 inden for seks måneder efter ikrafttrædelsen af denne forordning.
3. De beslutninger, som fællesforetagendet Clean Sky træffer efter artikel 8 i forordning (EF) nr. 1049/2001, kan påklages til Ombudsmanden eller indbringes for Domstolen efter bestemmelserne i henholdsvis artikel 195 og artikel 230 i traktaten.
4. Fællesforetagendet Clean Sky fastsætter inden seks måneder efter ikrafttrædelsen af denne forordning gennemførelsesbestemmelserne for Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1367/2006 af 6. september 2006 om anvendelse af Århuskonventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på Fællesskabets institutioner og organer¹⁹.

Artikel 17
Intellektuel ejendom

Fællesforetagendet Clean Sky vedtager regler for formidling af forskningsresultater, hvormed det om nødvendigt sikres, at intellektuel ejendom, der frembringes i forbindelse med forskningsaktiviteter inden for rammerne af denne forordning, beskyttes, og at forskningsresultater anvendes og formidles.

Artikel 18
Forberedende aktiviteter

Medlemmerne har ansvaret for udførelsen af alle aktiviteter i relation til fællesforetagendet Clean Sky, indtil de organer, der får ansvaret for driften, er oprettet.

Artikel 19
Støtte fra værtsstaten

Der indgås en værtsstatsaftale mellem fællesforetagendet Clean Sky og Belgien om kontorlokaler, privilegier og immuniteter og anden støtte fra Belgien til fællesforetagendet Clean Sky.

---

¹⁸ EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43.

¹⁹ EUT L 264 af 25.9.2006, s. 13.

Artikel 20
Ikrafttrædelse

Denne forordning træder i kraft på dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne
Formand

BILAG

**FÆLLESFORETAGENDET CLEAN SKY
VEDTÆGTER**

VEDTÆGTER FOR FÆLLESFORETAGENDET CLEAN SKY

Artikel 1

Navn, beliggenhed, varighed og juridisk status

- 1. Navn:** Fællesforetagendets navn er "Fællesforetagendet Clean Sky".
- 2. Beliggenhed:** Fællesforetagendet har hjemsted i Bruxelles, Belgien.
- 3. Varighed:** Fællesforetagendet Clean Sky oprettes fra offentliggørelsen af disse vedtægter i Den Europæiske Unions Tidende for en første periode, der udløber den 31. december 2017.

Denne første periode kan forlænges ved at ændre disse vedtægter i overensstemmelse med bestemmelserne i artikel 23 under hensyn til de fremskridt, der er opnået med at opfylde målene for fællesforetagendet Clean Sky, og under forudsætning af at den økonomiske levedygtighed er sikret.

4. Juridisk status: Fællesforetagendet Clean Sky har status som juridisk person. Det har i alle Det Europæiske Fællesskabs medlemsstater den videst mulige rets- og handleevne, som disse staters lovgivning tillægger juridiske personer. Det kan eksempelvis erhverve og afhænde fast ejendom og løsøre og optræde som part i retssager.

Artikel 2

Regler for medlemskab og tiltrædelse

1. Medlemmer af fællesforetagendet Clean Sky er Det Europæiske Fællesskab repræsenteret ved Kommissionen, ledere af integrerede teknologidemonstratorer (ITD) og associerede medlemmer. Listen over ITD-ledere og associerede medlemmer findes i bilag 2.

Europa-Kommissionen og ITD-lederne skal have det samlede overblik over det fælles teknologiinitiativs aktiviteter og har ansvaret for at træffe overordnede strategiske beslutninger.

De associerede medlemmer deltager i en eller flere ITD'er og er medbestemmende om, hvilke tekniske beslutninger der træffes vedrørende disse ITD'er.

2. Tiltrædelsesregler: Enhver offentlig eller privat enhed, der er etableret i en medlemsstat eller i et land, der er tilknyttet det syvende rammeprogram, kan søge om at blive medlem af fællesforetagendet Clean Sky på nedenstående betingelser:

- De juridiske enheder, der ansøger om at blive ITD-ledere, forpligter sig til efterfølgende at udnytte resultaterne, at bidrage økonomisk til fællesforetagendet Clean Skys løbende omkostninger med en forpligtelse, der står i et rimeligt forhold til dets samlede budget, og at bidrage til de integrerede teknologidemonstratorer, de er ledere af.
- De juridiske enheder, der ansøger om at blive associerede medlemmer, forpligter sig til at bidrage økonomisk til fællesforetagendet Clean Sky i en eller flere ITD'er ifølge en forud defineret minimumsforpligtelse, der står i et rimeligt forhold til den pågældende ITD's budget, samt at bidrage økonomisk til fællesforetagendet Clean Skys løbende omkostninger.

3. Bestyrelsesbeslutning: Alle ansøgninger om nyt medlemskab af fællesforetagendet Clean Sky stiles til bestyrelsen med henblik på godkendelse (i overensstemmelse med procedureerne i artikel 5) og forelægges Rådet til orientering.

4. Medlemskab af fællesforetagendet Clean Sky kan ikke overføres til en tredjepart, medmindre bestyrelsen på forhånd har givet tilladelse hertil.

Artikel 3 *Mål og aktiviteter*

1. Målene for fællesforetagendet Clean Sky er som følger:

- at bidrage til gennemførelsen af det syvende rammeprogram og tema 7, Transport (herunder luftfart), i særprogrammet "Samarbejde"
- at skabe et radikalt innovativt lufttransportsystem baseret på integration af avancerede teknologier og demonstratorer i fuld skala med det mål at nedbringe lufttransportens miljøpåvirkninger gennem reduktion af støj og gasemissioner samt forbedring af luftfartøjers brændstoføkonomi.
- at sikre en sammenhængende gennemførelse af EU's forskningsindsats på lufttransportområdet med sigte på miljøforbedringer
- at fremskynde produktion af ny viden, innovation og omsætning af forskning til strategiske teknologier, der fører til en styrkelse af industriens konkurrenceevne
- at samle en række integrerede teknologidemonstratorer med fokus på innovative teknologier og udvikling af demonstratorer i fuld skala
- at fokusere indsatsen i de integrerede teknologidemonstratorer på centrale projektleverancer, der kan bidrage til at opfylde EU's mål for miljø og konkurrenceevne
- at styrke teknologikontrolprocessen med henblik på at identificere og fjerne hindringer for fremtidig markedsindtrængning
- at samle brugernes krav for at styre investeringer i forskning og udvikling i retning af operationelle og salgbare løsninger
- at gennemføre de fornødne forsknings- og udviklingsaktiviteter, om nødvendigt ved at tildele tilskud efter indkaldelser af forslag.

2. Hovedaktiviteterne for fællesforetagendet Clean Sky er som følger:

- at tildele tilskud til støtte for den forskning, der udføres af dets medlemmer og af andre enheder udvalgt efter indkaldelser af forslag
- at sikre udbud af tjenesteydelses- og vareindkøbskontrakter, om nødvendigt gennem indkaldelser af bud
- at foretage nødvendige justeringer på baggrund af udviklinger under gennemførelsen

- at mobilisere de nødvendige midler fra den offentlige og private sektor
- at holde kontakt til nationale og internationale aktiviteter inden for fællesforetagendets tekniske område
- at opretholde forbindelser til den gruppe af repræsentanter for nationalstaterne, der skal oprettes, samt til ACARE (begge via Kommissionen)
- at underrette de juridiske enheder, der har indgået en tilskudsaftale med fællesforetagendet Clean Sky om de potentielle lånemuligheder fra Den Europæiske Investeringsbank, især finansieringsfaciliteten for risikodeling, der er indført under det syvende rammeprogram.

Artikel 4 Organer

1. Fællesforetagendet Clean Sky har følgende organer: **bestyrelsen, direktøren, styringsudvalgene for de integrerede teknologidemonstratorer** og det **generelle forum**.
2. Såfremt en bestemt opgave ikke pålægges et af organerne, er bestyrelsen det kompetente organ.
3. Fællesforetagendet opretter om nødvendigt et **rådgivende udvalg** til at rådgive og fremsætte henstillinger til fællesforetagendet Clean Sky om ledelsesmæssige, finansielle og tekniske spørgsmål. Det rådgivende organ udpeges af Kommissionen.

Artikel 5 Bestyrelsen

1. Bestyrelsen er fællesforetagendet Clean Skys **styrende organ**.
2. **Sammensætning:** Bestyrelsen sammensættes af navngivne repræsentanter for følgende parter:
  - Det Europæiske Fællesskab repræsenteret ved Kommissionen
  - ITD-lederne
  - Et associeret medlem pr. ITD på grundlag af en årlig rotation.

3. Afstemning:

Alle bestyrelsesmedlemmer har samme antal stemmer. Dog har Fællesskabet vetoret i alle spørgsmål af offentlig interesse vedrørende følgende emner:

- anvendelsen af bidrag fra Fællesskabet
- formulering eller ændring af den strategiske retning
- optagelse af nye ITD-ledere og associerede medlemmer
- udvælgelse af eksterne partnere

- overførsel af medlemskab
- vedtagelse af større ændringer i budgetbevillingerne²⁰ til og inden for de integrerede teknologidemonstratorer
- søgsmål mod misligholdende ITD-ledere og afgørelse af tvister i den forbindelse
- udvælgelsesprocedurer via indkaldelser af forslag/bud
- andeninstans-voldgift om anfægtede udvælgelsesafgørelser vedrørende partnere
- afsættelse af direktøren
- likvidation og afvikling af fællesforetagendet Clean Sky
- regler for vurdering af bidrag i naturalier
- afvigelser fra rammefinansforordningen
- ændringer i vedtægterne for fællesforetagendet Clean Sky
- andre emner kan tilføjes efter bestyrelsens godkendelse.

Bestyrelsen træffer afgørelser ved 2/3 flertal af alle stemmeberettigede stemmer. Stemmeberettigede stemmer omfatter fraværende medlemmers stemmer.

Alle berørte ITD-ledere skal give deres samtykke, hvis budgetbevillingen til og inden for integrerede teknologidemonstratorer skal ændres.

4. Formandskab:

- a. Bestyrelsen udpeger en formand og en næstformand blandt sine repræsentanter.
- b. Formand og næstformand for bestyrelsen vælges for en periode på et (1) år og kan genvælges for yderligere et år.

5. Møder: Bestyrelsen mødes mindst to gange om året.

Ekstraordinære møder indkaldes på anmodning af bestyrelsesformanden eller Kommissionen eller direktøren.

Møderne foregår normalt på fællesforetagendet Clean Skys hjemsted.

Medmindre andet besluttet, deltager direktøren i møderne.

6. Ansvar:

Bestyrelsen er især ansvarlig for:

- fastlæggelse af den strategiske planlægning
- indgåelse, frigørelse og/eller ændring af kontrakter
- vedtagelse af budget og årsregnskab for fællesforetagendet Clean Sky

---

²⁰ En "større" ændring i budgettet er i størrelsesordenen 10 % af den berørte ITD's budget.

- vedtagelse af ændringer i budgetbevillingen til integrerede teknologidemonstratorer
- vedtagelse af de årlige ITD-arbejdsprogrammer
- modtagelse af beretninger fra ITD-lederne og direktøren samt overvågning af fremskridt i forskningen
- søgsmål mod misligholdende ITD-ledere og afgørelse af tvister
- optagelse af nye ITD-ledere og associerede medlemmer
- overførsel af medlemskab
- gennemgang og genåbning som andeninstans af anfægtede udvælgelsesafgørelser vedrørende partnere
- vedtagelse af ændringer i vigtige projektleverancer/mål
- ansættelse eller afsættelse af direktøren samt forlængelse af dennes mandat
- godkendelse af direktørens forslag til personaleændringer
- revision af direktørens kompetenceområde
- godkendelse af fællesforetagendets kommunikations- og formidlingsstrategi
- godkendelse af principper for offentlig høring og dialog
- fremme af en personalepolitik præget af mangfoldighed og ligestilling mellem kønnene
- udvikling af en strategi for eksterne relationer i et internationalt perspektiv.

7. Forretningsorden:

Bestyrelsen vedtager sin detaljerede forretningsorden.

Artikel 6 Ledelse

1. Ansvar: Direktøren er ansvarlig for den daglige ledelse af fællesforetagendet Clean Sky og er dets retlige repræsentant.

Direktøren udfører sine opgaver i fuld uafhængighed.

Direktøren udøver over for personalet de beføjelser, der er fastlagt i artikel 9, stk. 2, i Rådets forordning om oprettelse af fællesforetagendet Clean Sky.

2. Personale: Direktøren bistås i udførelsen af sine opgaver af ledelsespersonalet. Ledelsespersonalet udfører alle nødvendige støttefunktioner, der bliver specificeret nærmere under den planlagte brobygningsforanstaltning, hvor fællesforetagendets aktiviteter skal forberedes.

Direktøren for fællesforetagendet udvælger og ansætter ledelsespersonalet.

3. Ansættelse af direktøren

1. Direktøren ansættes af bestyrelsen for en periode på op til tre år på grundlag af en liste over ansøgere foreslået af Kommissionen. Efter en evaluering af direktørens præstationer kan bestyrelsen forlænge ansættelsesperioden én gang med en periode på højst fire år.

2. Direktøren kan afsættes af bestyrelsen.

4. Direktørens rolle: Direktøren skal især:

- rapportere til og være ansvarlig over for bestyrelsen
- koordinere og følge op på teknologidemonstratorernes aktiviteter (gennem integrerede teknologidemonstratormøder), udarbejde tekniske og finansielle rapporter.
- føre tilsyn med integrations- og grænsefladeaktiviteter og indkalde til og lede revisioner af grænseflader og integration efter behov
- lede styringsudvalget for ITD'en for det teknologiske evalueringsværktøj, deltage som aktiv observatør i ITD-styringsudvalgene
- overvåge smv'ers deltagelse for at sikre, at målet for deltagelse opfyldes
- gennemføre indkaldelser af forslag og indkaldelser af bud på grundlag af det indhold, der defineres af det relevante ITD-styringsudvalg
- gennemføre en førsteinstans gennemgang af processen i tilfælde af klage samt genåbne anfægtede udvælgelsesbeslutninger vedrørende partnere
- kontrollere finansielle bidrag fra ITD-ledere og associerede medlemmer, kontrollere udgifter i forhold til planer og gennemføre årlige revisioner af finansielle bidrag
- udarbejde årlige budgetter, gennemføre dem og repræsentere fællesforetagendet i den årlige dechargeprocedure
- forsyne bestyrelsen og Kommissionen med tekniske og finansielle rapporter
- i samarbejde med bestyrelsesformanden udarbejde dagsordenen for bestyrelsens møder
- deltage i ACARE- og medlemsstatsgruppemøder sammen med Kommissionen og rapportere om fællesforetagendets status, herunder smv-spørgsmål
- varetage kommunikation og pr-aspekter for fællesforetagendet Clean Sky, herunder tilrettelægge præsentations- og formidlingsevents
- organisere dialogen med brugere og relevante interessegrupper.

Artikel 7
Styringsudvalg for de integrerede teknologidemonstratorer

1. Oprettelse: Bestyrelsen opretter ITD-styringsudvalg for hver af de seks integrerede teknologidemonstratorer. Der oprettes følgende ITD'er:

- Intelligente fastvingefly
- Miljøvenlige regionalfly
- Miljøvenlige rotorfly
- Systemer til grønne operationer
- Bæredygtige og miljøvenlige motorer
- Miljøvenligt design

I den første fase af Clean Sky oprettes et teknologisk evalueringsværktøj. Det skal vurdere fremskridt i de enkelte ITD'er og levere input for at optimere resultaterne og de samlede ressourcer på tværs af Clean Sky.

2. Sammensætning: Hvert ITD-styringsudvalg består af:

- formand – en højtstående repræsentant for ITD-lederen/-lederne
- repræsentanter for hvert associeret medlem af ITD'en og øvrige deltagende ITD-ledere
- direktøren og den ITD-ansvarlige medarbejder
- Eventuelt en repræsentant for Kommissionen som observatør, hvis fællesforetagendets ledelse ønsker det
- andre ITD-ledere med interesse for ITD'ens resultater efter invitation.

3. Møder: Hvert ITD-styringsudvalg mødes mindst en gang i kvartalet.

Ekstraordinære møder indkaldes på anmodning af formanden for det relevante ITD-styringsudvalg og direktøren.

4. Ansvar: Hvert ITD-styringsudvalg har ansvaret for:

- at styre de tekniske funktioner i sin ITD og træffe beslutninger på vegne af fællesforetagendet Clean Sky vedrørende alle tekniske anliggender, der er specifikke for den relevante ITD.
- at udarbejde det detaljerede årlige arbejdsprogram for ITD'en
- at definere indholdet af indkaldelser af forslag samt udvælge eksterne partnere
- at definere indholdet af indkaldelser af bud sammen med og i samarbejde med det berørte medlem

- at vælge sin associerede medlemsrepræsentant i bestyrelsen.

5. Afstemning: Hvert ITD-styringsudvalg træffer beslutninger ved simpelt flertal med en stemmевægtning i overensstemmelse med hvert styringsudvalgsmedlems finansielle forpligtelse over for ITD'en. ITD-ledere har vetoret ved alle beslutninger i ITD-styringsudvalget for den ITD, de er ledere af.

6. Forretningsorden: Hvert ITD-styringsudvalg vedtager sin forretningsorden på grundlag af en fælles skabelon for alle ITD'er og med detaljerede bestemmelser for udøvelsen af ITD-ledernes rettigheder og forpligtelser, herunder vetoret.

Artikel 8 *Det generelle forum*

1. Det generelle forum er et **rådgivende organ** for fællesforetagendet Clean Sky.

Det generelle forum består af en repræsentant for:

- hvert medlem af fællesforetagendet Clean Sky
- juridiske enheder udvalgt efter indkaldelser af forslag, der iværksættes på ITD-niveau.

2. Møder: Det generelle forum mødes mindst én gang om året.

Ekstraordinære møder indkaldes på anmodning af mindst 30 % af det generelle forums medlemmer.

Møderne finder normalt sted i Bruxelles.

3. Roller: Det generelle forum skal:

- holdes underrettet om status for fællesforetagendet Clean Sky
- holdes underrettet om det årlige budget og modtage årsberetninger og -regnskaber
- ved afstemning med 2/3 flertal fremsætte henstillinger og stille spørgsmål til bestyrelsen og direktøren om anliggender af teknisk, ledelsesmæssig og finansiell karakter.

4. Forretningsorden: Det generelle forum vedtager sin forretningsorden.

Artikel 9 *Revisionsudvalg*

1. Revisionsudvalget består af fem medlemmer, som bestyrelsen efter høring af Kommissionen udnævner til en mandatperiode på fire år blandt eksterne rådgivere med relevant ekspertise inden for revision og finanskontrol af akademiske institutioner samt forsknings- og erhvervsorganisationer.
2. Revisionsudvalget udfører sine opgaver helt uafhængigt af fællesforetagendets andre organer.
3. Revisionsudvalget vælger selv sin formand.

4. Revisionsudvalget reviderer de foreløbige regnskaber og formulerer henstillinger til bestyrelsen og direktøren.
5. De funktioner, som Kommissionens interne revisor pålægges i medfør af artikel 185, stk. 3, i forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002, varetages under revisionsudvalgets ansvar, og revisionsudvalget fastsætter passende bestemmelser herfor.
6. Revisionsudvalget fastlægger sin adfærdskodeks med oplysninger om sammensætning, rolle og ansvarsområder.

Artikel 10
Finansieringskilder

1. Alle fællesforetagendet Clean Skys ressourcer afsættes til de mål, der er opstillet i disse vedtægters artikel 3, stk. 1.
2. Fællesforetagendet Clean Skys ressourcer udgøres af bidrag fra medlemmerne og disses deltagende affilierede virksomheder. En deltagende affilieret virksomhed defineres som en juridisk person, der:
  - direkte eller indirekte ejes eller kontrolleres af eller ejer og kontrollerer eller er omfattet af samme ejerskab eller kontrol som den relevante ITD-leder eller det associerede medlem
  - er stiftet og hjemmehørende i en medlemsstat i Fællesskabet eller en stat, der er associeret til Kommissionens syvende rammeprogram, og er undergivet den pågældende stats lov
  - deltager i den relevante ITD-leder eller det associerede medlems aktiviteter under Clean Sky-arbejdsprogrammet.
3. Det Europæiske Fællesskab bidrager med op til 800 mio. EUR til fællesforetagendet Clean Sky, bl.a. til dets løbende omkostninger.
4. Fællesforetagendet Clean Skys løbende omkostninger deles ligeligt mellem på den ene side Det Europæiske Fællesskab, der bidrager med 50 % af de samlede omkostninger, og på den anden side de øvrige medlemmer, der bidrager med de resterende 50 % kontant. Fællesforetagendet Clean Skys løbende omkostninger må ikke overstige 3 % af dets samlede budget.
5. Alle ressourcer opføres i det årlige budget.
6. Det Europæiske Fællesskabs årlige finansielle bidrag til fællesforetagendet Clean Sky er betinget af, at de øvrige medlemmers aktiviteter kontrolleres.
7. Såfremt et medlem af fællesforetagendet Clean Sky eller en deltagende affilieret virksomhed undlader at opfylde sine forpligtelser vedrørende sine aftalte bidrag, beslutter bestyrelsen:

- i tilfælde af et misligholdende medlem, om de resterende medlemmer skal ophæve det misligholdende medlems medlemskab, eller om der skal træffes andre foranstaltninger, indtil den pågældende har opfyldt sin forpligtelse, eller
  - i tilfælde af en misligholdende affilieret virksomhed, om de resterende medlemmer skal ophæve den misligholdende affilerede virksomheds deltagelse, eller om der skal træffes andre foranstaltninger, indtil den pågældende har opfyldt sin forpligtelse.
8. Fællesforetagendet Clean Sky ejer alle materielle aktiver, det skaber, eller som overføres til det. Demonstratorer og andre materielle og immaterielle resultater af forsknings- og udviklingsprogrammet Clean Sky tilhører som ejendom de medlemmer og/eller partnere, der skaber dem.

Artikel 11

Bidrag til de aktiviteter, der gennemføres inden for fællesforetagendet Clean Sky

1. Med henblik på at støtte de aktiviteter, der skal udvikles under fællesforetagendet Clean Sky, skal de øvrige medlemmer af fællesforetagendet Clean Sky tilvejebringe ressourcer svarende til Fællesskabets bidrag; det omfatter deres bidrag til fællesforetagendet Clean Skys driftsomkostninger.
2. Fællesskabets bidrag fordeles som følger:
  - Et beløb på højst 400 mio. EUR skal tildeles ITD-lederne og et beløb på højst 200 mio. EUR de associerede ITD-medlemmer²¹. ITD-ledere og associerede medlemmer skal bidrage med ressourcer, der mindst svarer til 50 % af Fællesskabets bidrag.
  - Der skal afsættes mindst 200 mio. EUR til eksterne partnere [projekter], der udvælges via indkaldelser af konkurrerende forslag. Fællesskabets finansielle bidrag begrænses til højst 50 % af de samlede støtteberettigede omkostninger.
3. En foreløbig fordeling af Fællesskabets bidrag til de forskellige forskningsaktiviteter er fastsat som følger²²:
  - 24 % til intelligente fastvingefly
  - 11 % til miljøvenlige regionalfly
  - 10 % til miljøvenlige rotorfly
  - 27 % til miljøvenlige og bæredygtige motorer
  - 19 % til systemer til grønne operationer

---

²¹ Denne omkostningsfordeling følger normal praksis i F&U-projekter inden for luftfart, hvor de største aktører påtager sig den største del af arbejdet og investeringsrisikoen.

²² Denne fordeling er resultatet af en bottom-up-metode, hvor de enkelte ITD'er og det teknologiske evalueringsværktøjs budgetkrav blev sat op over for deres tekniske mål.

- 7 % til miljøvenligt design
- 2 % til det teknologiske evalueringsværktøj

Der vil blive udarbejdet en detaljeret fordeling af ressourcer på de forskellige arbejdsopgaver og fællesforetagendets medlemmer i løbet af brobygningsforanstaltningen, hvor oprettelsen af fællesforetagendet Clean Sky skal forberedes. Bestyrelsen vedtager den detaljerede fordeling. Denne proces skal overvåges af Kommissionen og følger princippet om ligebehandling mellem medlemmer under hensyntagen til bemærkningen i fodnote 20.

4. Med undtagelse af fællesforetagendet Clean Skys driftsomkostninger er det muligt at yde bidrag i naturalier. Deres værdi og relevans for gennemførelsen af fællesforetagendet Clean Skys aktiviteter vurderes og godkendes af bestyrelsen. Proceduren for værdisætning af naturaliebidrag fastlægges i detaljer i løbet af den planlagte brobygningsforanstaltning for Clean Sky og vedtages af bestyrelsen. Den skal bygge på følgende principper:

- Den overordnede strategi baseres på FP7's modus operandi, hvor naturaliebidrag til projekter vurderes på revisionsniveau.
- Finansforordningernes gennemførelsesbestemmelser anvendes som rettesnor.
- Yderligere punkter skal dækkes af internationale regnskabsstandarder (International Accounting Standards).
- Vurderingen af bidrag finder sted i overensstemmelse med de generelt accepterede værdier på det pågældende marked (art. 172, stk. 2, litra b)), i gennemførelsesbestemmelserne til finansforordningen).
- Kontrollen forestås af en uafhængig revisor.

5. Fællesforetagendet Clean Sky registrerer de øvrige medlemmers bidrag.

Artikel 12 Finansielle forpligtelser

1. Fællesforetagendet Clean Skys finansielle forpligtelser må ikke overstige værdien af de ressourcer, som det har til sin rådighed.

Artikel 13 Regnskabsår

Regnskabsåret følger kalenderåret.

Artikel 14
Finansforordning

1. Bestyrelsen skal nå til enighed om og vedtage finansforordningen for fællesforetagendet Clean Sky.
2. Finansforordningen for fællesforetagendet Clean Sky skal bygge på rammefinansforordningens principper²³. Finansforordningen kan afvige fra rammefinansforordningen, hvor det er nødvendigt af hensyn til de særlige krav, fællesforetagendet Clean Skys drift stiller, og forudsat at Kommissionen giver sit samtykke til afvigelserne.

Artikel 15
Finansiel gennemførelse

1. Direktøren gennemfører budgettet for fællesforetagendet Clean Sky.

Artikel 16
Regnskabsaflæggelse

1. Direktøren forelægger hvert år bestyrelsen et foreløbigt budgetforslag, der skal indeholde et overslag over de årlige udgifter for de efterfølgende to år. I dette overslag skal de forventede indtægter og udgifter for det første af disse to regnskabsår anføres så detaljeret, som det er nødvendigt af hensyn til hvert medlems interne budgetprocedure i forhold til dets finansielle bidrag til fællesforetagendet Clean Sky. Direktøren giver bestyrelsen alle supplerende oplysninger, der er nødvendige med henblik herpå.
2. Bestyrelsen meddeler straks direktøren deres bemærkninger til det foreløbige budgetforslag og i særdeleshed til overslaget over indtægter og udgifter i det følgende år.
3. Under hensyntagen til bestyrelsens bemærkninger udarbejder direktøren budgetforslaget for det følgende år. Inden den 1. september hvert år forelægger direktøren bestyrelsen det årlige budgetforslag til godkendelse.
4. Senest to måneder efter hvert regnskabsårs afslutning forelægger direktøren den årlige resultatopgørelse og balance for det foregående år for bestyrelsen med henblik på godkendelse.
5. Senest to måneder efter hvert regnskabsårs afslutning forelægges fællesforetagendets foreløbige årsregnskab for Kommissionen og Revisionsretten for De Europæiske Fællesskaber (Revisionsretten). Revisionsretten fremsætter senest den 15. juni efter hvert regnskabsårs afslutning sine bemærkninger til fællesskabsforetagendets foreløbige årsregnskab.

---

²³ EFT L 357 af 31.12.2002, s. 72. Berigtiget i EUT L 2 af 7.1.2003, s. 39.

6. Senest den 1. marts efter det afsluttede regnskabsår sender fællesforetagendet Clean Skys regnskabsfører det foreløbige årsregnskab til Kommissionens regnskabsfører ledsaget af en beretning om den budgetmæssige og økonomiske forvaltning i regnskabsåret. Kommissionens regnskabsfører konsoliderer institutionernes og de decentraliserede organers foreløbige årsregnskaber i overensstemmelse med artikel 128 i den almindelige finansforordning.

Artikel 17

Årlig planlægning og rapportering

1. De aktiviteter, der er gennemført det foregående år, og omkostningerne hertil beskrives i en årsberetning.
2. De aktiviteter, der er planlagt for det kommende år, og de anslåede udgifter hertil beskrives i en årlig gennemførelsesplan.

Artikel 18

Personale

1. Personaleressourcerne fastlægges i stillingsfortegnelsen for fællesforetagendet Clean Sky, der vil blive opstillet i det årlige budget.
2. Fællesforetagendet Clean Skys medarbejdere ansættes som midlertidigt ansatte og kontraktansatte på tidsbegrænsede kontrakter, der kan forlænges en gang til en maksimal samlet periode på syv år.
3. Fællesforetagendet Clean Sky bærer alle personaleomkostninger i overensstemmelse med artikel 9.
4. Bestyrelsen vedtager de nødvendige gennemførelsesbestemmelser.

Artikel 19

Ansvar, forsikring

1. Fællesforetagendet Clean Sky har eneansvaret for at opfylde sine forpligtelser.
2. Medlemmerne har intet ansvar for fællesforetagendet Clean Skys gæld.
3. Fællesforetagendet Clean Sky tegner en passende forsikring.

Artikel 20

Interessekonflikt

Fællesforetagendet Clean Sky skal undgå eventuelle interessekonflikter i forbindelse med gennemførelsen af sine aktiviteter.

Medlemmer, som er inddraget i fastlæggelsen af arbejde, der er omfattet af en indkaldelse af forslag eller indkaldelse af bud, kan ikke deltage i udførelsen af dette arbejde.

Artikel 21
Politik for intellektuel ejendom

Fællesforetagendet Clean Skys politik for intellektuel ejendom indarbejdes i de tilskudsaftaler, som fællesforetagendet Clean Sky indgår.

Dets formål er at tilskynde til at skabe og udnytte viden, at opnå en retfærdig fordeling af rettigheder, at belønne innovation og opnå en bred deltagelse blandt private og offentlige enheder, der svarer på indkaldelser af forslag, forudsat at der indgås en tilskudsaf tale med fællesforetagendet Clean Sky.

Politikken for intellektuel ejendom overholder følgende principper:

1. En juridisk enhed, der har indgået en tilskudsaf tale med fællesforetagendet Clean Sky, forbliver ejer af:
  - viden, som er nødvendig for at gennemføre projektet eller bruge projektets forgrundsviden, og som deltagerne besidder, før de tiltræder tilskudsaf taltalen, samt ophavsrettigheder eller andre intellektuelle ejendomsrettigheder til denne viden, når de har indgivet ansøgning om disse rettigheder, før de tiltræder tilskudsaf taltalen (herefter benævnt "baggrundsviden")
  - resultater, herunder viden, uanset om de kan beskyttes eller ej, der skabes af det berørte projekt. Disse resultater omfatter også ophavsrettigheder, designrettigheder, patentrettigheder og lignende former for beskyttelse (herefter benævnt "forgrundsviden"). Forgrundsviden, der udvikles i fællesskab, tilhører alle deltagere i udviklingen, hvis deres respektive bidrag ikke kan fastslås. Medmindre andet aftales, er hver medejer berettiget til at bruge den i fællesskab udviklede forgrundsviden uden beregning i sin egen virksomhed og til fremtidig forskning.
  - Skabere af forgrundsviden træffer rimelige foranstaltninger til at beskytte den, navnlig ved at indgive patentansøgninger. Såfremt skaberen selv eller andre deltagere i ITD'en med skaberens samtykke ikke træffer disse foranstaltninger, kan fællesforetagendet selv gennem det relevante ITD-styringsudvalg ansøge om beskyttelse.
2. Betingelserne og vilkårene for adgang til disse rettigheder og licenser mellem juridiske enheder, der har indgået en tilskudsaf tale med fællesforetagendet Clean Sky, defineres i tilskudsaf taltalen under henvisning til baggrunds- og forgrundsviden med henblik på at afslutte projekterne, forgrundsviden til forskningsformål og baggrundsviden, der er nødvendig for at bruge forgrundsviden til forskningsformål.
3. Med forbehold af krav om fortrolighed videregiver de juridiske enheder, der har indgået en tilskudsaf tale med fællesforetagendet Clean Sky, information i tilknytning til forgrundsviden og formidler forgrundsviden på betingelser og vilkår, som er fastlagt i tilskudsaf taltalen.

Artikel 22
Likvidation og afvikling

1. Fællesforetagendet Clean Sky afvikles ved udgangen af den i artikel 1, stk. 3, omhandlede periode eller efter Rådets afgørelse.
2. Til at forestå afviklingen af fællesforetagendet Clean Sky udpeger bestyrelsen en eller flere likvidatorer, som handler i overensstemmelse med bestyrelsens afgørelser.
3. Under afviklingen tilbageleverer fællesforetagendet Clean Sky fysiske genstande, som værtsstaten har stillet til rådighed efter værtsstatsaftalen, til værtsstaten.
4. Når fysiske genstande, der indgår i støtten fra værtsstaten, er tilbageleveret som anført i stk. 3, anvendes eventuelle tilbageværende aktiver til at dække fællesforetagendet Clean Skys passiver og udgifterne til afvikling. Et eventuelt overskud fordeles mellem medlemmerne på tidspunktet for afviklingen i forhold til deres faktiske bidrag til fællesforetagendet Clean Sky.
5. Resterende aktiver fordeles mellem medlemmerne på tidspunktet for afviklingen i forhold til deres faktiske bidrag til fællesforetagendet Clean Sky.
6. Der oprettes en *ad hoc*-procedure for at sikre en hensigtsmæssig forvaltning af eventuelle tilskudsaftaler og kontrakter om indkøb og tjenesteydelser af en varighed, der overstiger varigheden af fællesforetagendet Clean Sky.

Artikel 23
Ændringer af vedtægterne

1. Ethvert medlem af fællesforetagendet Clean Sky kan stille forslag til bestyrelsen om ændringer af disse vedtægter.
2. Vedtægtsændringer godkendes af bestyrelsen og besluttet af Kommissionen. Hvis en sådan ændring får indflydelse på de generelle principper og mål for disse vedtægter, skal den godkendes af Rådet. En eventuel ændring af artikel 1, stk. 3, og artikel 10, stk. 3, skal godkendes ved en revision af forordningen om oprettelse af fællesforetagendet Clean Sky.

Artikel 24
Lovvalg

I spørgsmål, der ikke dækkes af disse vedtægter eller fællesskabsretsakter, gælder den belgiske stats lovgivning.

FINANSIERINGSOVERSIGT TIL FORSLAGET

1. FORSLAGETS BETEGNELSE:

Forslag til Rådets forordning om oprettelse af et fællesforetagende "Clean Sky" (fælles teknologiinitiativ)

2. ABM/ABB-RAMME

Politikområde(r) og dermed forbundne aktivitet(er):

Aktivitet: "Samarbejde", tema "Transport (herunder luftfart)"

Formål: "At udnytte de teknologiske og operationelle fremskridt og EU's transportpolitik til at udvikle integrerede, sikrere, grønnere og mere intelligente paneuropæiske transportsystemer til gavn for alle borgere og samfundet og klimapolitikken under hensyn til miljøet og naturressourcerne, og at sikre og videreudvikle den konkurrenceevne, de europæiske virksomheder har opnået på det globale marked."

3. BUDGETPOSTER

3.1. Budgetposternes nummer og tekst (aktionsposter og dermed forbundne poster vedrørende teknisk og administrativ bistand (tidl. B.A-poster)) med overskrifter:

08.07.01 10 – "Udgifter til fællesforetagendet Clean Skys forskningsaktiviteter".

08.07.01 20 – "Udgifter til støttefunktioner med henblik på fællesforetagendet Clean Skys løbende omkostninger".

3.2. Foranstaltningen og de finansielle virkningers varighed:

Fællesforetagendet Clean Sky forventes oprettet ved en rådsforordning inden udgangen af 2007 for en periode, der udløber den 31. december 2017. Den finansielle indvirkning på EU's budget ophører efter 2013.

3.3. Budgetoplysninger:

Budget-post	Udgifternes art		Ny	EFTA-bidrag	Bidrag fra ansøgerlandene	Udgiftsområde i de finansielle overslag
08.07.01 10	IOU	OB ²⁴	NEJ	JA	JA	Nr. 1A
08.07.01 20	IOU	IOB	JA	JA	JA	Nr. 1A

---

²⁴ Opdelt bevilling

4. SAMMENFATNING AF RESSOURCERNE

4.1. Finansielle ressourcer

4.1.1. Sammenfatning af forpligtelsesbevillinger (FB) og betalingsbevillinger (BB)

i mio. EUR (3 decimaler)

Udgiftstype	Punkt		2008	2009	2010	2011	2012	2013 ff.	I alt
-------------	-------	--	------	------	------	------	------	----------	-------

Driftsudgifter²⁵

Forpligtelsesbevillinger (FB)	8.1.	a	45 000	86 375	119 375	129 375	136 375	259 500	776 000
Betalingsbevillinger (BB)		b	38 250	80 169	114 425	127 875	135 325	279 956	776 000

Administrative udgifter inden for referencebeløbet²⁶

Teknisk og administrativ bistand (IOB)	8.2.4.	c	2 000	3 625	3 625	3 625	3 625	7 500	24 000
--	--------	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

SAMLET REFERENCEBELØB

Forpligtelsesbevillinger		a+c	47 000	90 000	123 000	133 000	140 000	267 000	800 000
Betalingsbevillinger		b+c	40 250	83 794	118 050	131 500	138 950	287 456	800 000

Administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet²⁷

Personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IOB)	8.2.5.	d	0,351	0,351	0,351	0,351	0,351	0,702	2 457
Administrative udgifter, undtagen udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter, ikke medtaget i referencebeløbet (IOB)	8.2.6.	e	0,013	0,013	0,013	0,363	0,013	0,376	0,791

Samlede anslåede finansielle omkostninger ved foranstaltningen

FB I ALT, inkl. udgifter til personaleressourcer		a+c+d+e	47 364	90 364	123 364	133 714	140 364	268 078	803 248
BB I ALT, inkl. udgifter til personaleressourcer		b+c+d+e	40 614	84 158	118 414	132 214	139 314	288 534	803 248

²⁵ Udgifter 08.07.01 01 – Samarbejde – Transport (inkl. luftfart) "Udgifter til fællesforetagendet Clean Skys forskningsaktiviteter".

²⁶ Udgifter 08.01.04 60 – "Udgifter til støttefunktioner med henblik på fællesforetagendet Clean Skys løbende omkostninger".

²⁷ Udgifter inden for kapitel 08.07.01, som ikke henhører under artikel 08.07.01 01 eller 08.01.04 60.

For BB er der fastsat en tilbageholdelsesmekanisme, således at 85 % af det nominelle bidrag betales forud, og de resterende 15 % betales efter godkendelse af de tekniske og finansielle rapporter. Dette forklarer forskydningen mellem FP og BB.

Samfinansiering

Hvis forslaget indebærer samfinansiering fra medlemsstater eller andre organer (anfør venligst hvilke), anføres anslået samfinansieringsniveau i nedenstående tabel (ekstra linjer kan tilføjes, hvis forskellige organer yder samfinansiering):

i mio. EUR (3 decimaler)

Samfinansierende organ		2008	2009	2010	2011	2012	2013 ff.	I alt
Andre medlemmer af fællesforetagendet	f	2 000	3 625	3 625	3 625	3 625	7 500	24 000
FB I ALT, inkl. samfinansiering	a+c+d+e+f	49 481	94 106	127 106	137 456	144 106	275 812	828 067

Ovenstående samfinansiering er de øvrige medlemmers bidrag til fællesforetagendets driftsudgifter svarende til Kommissionens bidrag som anført under 8.2.4. (c). Resten af de øvrige medlemmers bidrag skal være i naturalier, hvilket giver et samlet bidrag på 800 mio. EUR.

Som forklaret under "Vedtægter" er fællesforetagendet bygget op omkring 6 teknologiske emner, de såkaldte "integrerede teknologidemonstratorer" (ITD), og medlemskabet defineres som følger:

- Europa-Kommissionen
- ITD-lederne
- Associerede ITD-medlemmer

Kommissionen ventes at bidrage med i alt 800 mio. EUR kontant til fællesforetagendets ressourcer opdelt på driftsomkostninger og løbende omkostninger. De øvrige medlemmer af fællesforetagendet og deres affilerede virksomheder forpligter sig til 776 mio. EUR i naturalier og 24 mio. EUR kontant til løbende omkostninger. Ved fællesforetagendets start forpligter ITD-lederne sig til ca. 75 % eller 600 mio. EUR af naturaliebidragene, mens de associerede medlemmer bidrager med de resterende 25 % eller 200 mio. EUR.

For at udvide deltagelsen i det fælles teknologiinitiativ (FTI) skal ITD-lederne under forløbet af FTI's aktiviteter overføre mindst 200 mio. EUR af deres aktiviteter til partnere via indkaldelser af forslag (overvåges af Kommissionen). Disse partnere bidrager med naturalieydelse i en begrænset periode til bestemte aktiviteter og bliver ikke medlemmer af fællesforetagendet.

Ikke desto mindre er det vigtigt at bemærke, at ITD-lederne forpligter sig (i naturalier) til de ekstra 200 mio. EUR: i det (usandsynlige) tilfælde, at der ikke indkommer svar på nogen af indkaldelserne af forslag, udfører de disse opgaver selv.

4.1.2. Forenelighed med den finansielle programmering

- Forslaget er foreneligt med den gældende finansielle programmering.
- Forslaget kræver omprogrammering af det relevante udgiftsområde i de finansielle overslag.
- Forslaget kan kræve anvendelse af bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale²⁸ (dvs. fleksibilitetsinstrumentet eller revision af de finansielle overslag).

4.1.3. Finansielle virkninger på indtægtssiden

- Forslaget har ingen indflydelse på indtægterne
- Forslaget har finansielle virkninger - virkningerne for indtægterne er som følger:

i mio. EUR (1 decimal)

Budgetpost	Indtægter	Forud for foranstaltningen [År n-1]	Efter foranstaltningens iværksættelse							
			[År n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ²⁹		
	a) Indtægter i absolutte tal									
	b) Ændringer i indtægter	Δ								

4.2. Personaleressourcer (fuldtidsækvivalenter) (herunder tjenestemænd, midlertidigt ansatte og eksternt personale) – se nærmere under punkt 8.2.1.

Årlige behov	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ff.
Personaleressourcer i alt	3	3	3	3	3	3 pr. år

5. SÆRLIGE FORHOLD OG MÅL

5.1. Behov, der skal dækkes på kort eller lang sigt

Oprettelse af fællesforetagendet som et offentligt-privat partnerskab, Fællesskabets kontante bidrag til fællesforetagendets ressourcer vil blive brugt til at samfinansiere forskningsaktiviteter i luftfartssektoren med det mål at gøre lufttransportsektoren "grønnere" ved at bidrage til ACARE's strategiske forskningsdagsordensmål (jf. afsnit 1 i begrundelsen for en mere udførlig beskrivelse).

²⁸ Se punkt 19 og 24 i den interinstitutionelle aftale.

²⁹ Indsæt flere kolonner, hvis foranstaltningen varer længere end seks år

5.2. Merværdien af Fællesskabets engagement og forslaget's sammenhæng med andre finansielle instrumenter og eventuel synergi

Dette dækkes i afsnit 1 i begrundelsen.

5.3. Forslaget's mål, forventede resultater og øvrige indikatorer set i forbindelse med ABM-rammen

De generelle mål står i afsnit 1 i begrundelsen, mens de kvantitative mål er anført i det teknologiske resumé for Clean Sky.

Eksterne eksperter udpeget af medlemsstaterne har udarbejdet en uafhængig vurdering af socioøkonomiske og miljømæssige virkninger, hvori de har identificeret passende indikatorer. Deres henstillinger er beskrevet i afsnit 7.3 i konsekvensanalysen.

5.4. Gennemførelsesmetode (vejledende)

Central forvaltning

direkte af Kommissionen

indirekte ved delegation til:

forvaltningsorganer

organer oprettet af Fællesskaberne, jf. artikel 185 i finansforordningen

nationale offentlige organer eller public service-organer

Fælles eller decentral forvaltning

med medlemsstaterne

med tredjelande

Fælles forvaltning med internationale organisationer (angiv nærmere)

Relevante bemærkninger:

Det centrale styringsorgan for Clean Sky er bestyrelsen, hvor Europa-Kommissionen indtager en central plads. Bestyrelsen er ansvarlig for den strategiske planlægning af det fælles teknologiinitiativ (FTI) aktiviteter. Den består af ITD-lederne (12 i alt) samt et associeret medlem, der repræsenterer hver af ITD'erne, og endelig Kommissionen, som har vetoret i alle anliggender, der involverer offentlige interesser.

Den daglige ledelse varetages af fællesforetagendets direktør (bistået af personalet), der fungerer som fællesforetagendets juridiske repræsentant og er helt uafhængig.

Den tekniske ledelse varetages af ITD-styringsudvalgene, der omfatter alle medlemmer, som deltager i den pågældende ITD.

Det generelle forum samler en repræsentant for hver FTI-deltager og er et rådgivende organ, der fremsætter henstillinger til de vigtigste styrende organer.

Uden for fællesforetagendet er der fastsat grænseflader med en række organer: ACARE følger op på de tekniske fremskridt i FTI, og gruppen af repræsentanter for nationalstaterne har specialister til at overvåge FTI's fremskridt, men skal også både informere fællesforetagendet om relevante nationale initiativer og programmer og informere deres nationale erhvervsliv og forskningsmiljø om alle indkaldelser af forslag eller bud fra fællesforetagendet Clean Sky.

Endvidere kan både fællesforetagendet og Kommissionen trække på tjenesteydelser fra et rådgivende udvalg bestående af uafhængige eksperter, der fremsætter henstillinger om videnskabelige, tekniske, finansielle og ledelsesmæssige anliggender.

6. OVERVÅGNING OG EVALUERING

6.1. Overvågningssystem

Udkastet til fællesforetagendets vedtægter indeholder bestemmelser om særlige foranstaltninger vedrørende intern kontrol.

6.2. Evaluering

6.2.1. Forudgående evaluering

Konsekvensanalysen, der er bilag til dette forslag, er baseret på en socioøkonomisk konsekvensanalyse i to trin udført af et panel af uafhængige eksterne eksperter og indeholder de fleste oplysninger, som er nødvendige til en forudgående evaluering af oprettelsen af fællesforetagendet Clean Sky.

6.2.2. Forholdsregler efter en midtvejsevaluering eller efterfølgende evaluering (konklusioner, der kan drages af lignende tidligere erfaringer)

Finder ikke anvendelse

6.2.3. Regler for fremtidige evalueringer og deres hyppighed

Den interne evaluering af fællesforetagendet bygger på en årsberetning om projektets fremskridt. Et rådgivende udvalg skal foretage foreløbige evalueringer af fremskridtene og fremsætte henstillinger om videnskabelige, tekniske, finansielle og ledelsesmæssige anliggender.

Endvidere er det planlagt, at et eksternt konsulentfirma skal foretage en midtvejsevaluering for at vurdere projektets resultater og foreslå korrektioner.

7. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Artikel 14 i forordningerne om fællesforetagendet Clean Sky indeholder specifikke bestemmelser om foranstaltninger mod svig.

8. RESSOURCER

8.1. Finansielle omkostninger i forbindelse med forslaget mål

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

(Beskrivelse af mål, foranstaltninger og output)	Type output	Gns. omkostn.	2008		2009		2010		2011		2012		2013 ff.		I ALT	
			Antal output	Omk. i alt	Antal output	Omk. i alt	Antal output	Omk. i alt	Antal output	Omk. i alt	Antal output	Omk. i alt	Antal output	Omk. i alt	Antal output	Omk. i alt
ITD Intelligente fastvingefly	Demonstrator	186 240		10 800		20 730		28 650		31 050		32 730	1	62 280	1	186 240
ITD Miljøvenlige rotorfly	Demonstrator	77 600		4 500		8 638		11 938		12 938		13 638	1	25 950	1	77 600
ITD Miljøvenlige regionalfly	Demonstrator	85 360		4 950		9 501		13 131		14 231		15 001	1	28 545	1	85 360
ITD bæredygtige og miljøvenlige motorer	Demonstrator	209 520		12 150		23 321		32 231		34 931		36 821	1	70 065	1	209 520
ITD Systemer til grønne operationer	Demonstrator	147 440		8 550		16 411		22 681		24 581		25 911	1	49 305	1	147 440
ITD Miljøvenligt design	Demonstrator	54 320		3 150		6 046		8 356		9 056		9 546	1	18 165	1	54 320
Teknologisk evalueringsværktøj	Evalueringsmodel	15 520		0 900		1 728.		2 388		2 588		2 728	1	5 190	1	15 520
OMKOSTN. I ALT		776 000		45 000		86 375		119 375		129 375		136 375	7	259 500	7	776 000

Clean Skys output vil bestå af demonstratorer til de forskellige ITD'er og en evalueringsmodel fra det teknologiske evalueringsværktøj. Disse projektleverancer vil foreligge ved projekternes afslutning. Ovenstående budget medregner ikke Kommissionens løbende omkostninger, der fremgår af nedenstående tabel 8.2.4, og som matches af et tilsvarende bidrag fra de øvrige medlemmer af fællesforetagendet og beløber sig til 48 mio. EUR i alt.

8.2. Administrative udgifter

8.2.1. Personaleressourcer - antal og type

Stillingstyper		Personale til forvaltning af foranstaltningen ved brug af eksisterende og/eller yderligere ressourcer (antal stillinger/fuldtidsækvivalenter)					
		2008	2009	2010	2011	2012	2013 ff./år
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte ³⁰ (XX 01 01)	A*/AD	2	2	2	2	2	2
	B*, C*/AST	1	1	1	1	1	1
Personale, der finansieres ³¹ over art. XX 01 02							
Andet personale, der finansieres ³² over art. XX 01 04/05							
I ALT		3	3	3	3	3	3

8.2.2. Opgavebeskrivelse

Der kræves 2 AD-stillinger (fuldtidsækvivalenter) til følgende opgaver:

- teknisk opfølgning på fremskridt med FTI-operationerne
- kontakt til gruppen af repræsentanter for nationalstaterne, ACARE og transportprogramudvalget
- observation af indkaldelser af forslag, indkaldelser af bud og optagelse af nye medlemmer
- deltagelse i møder, repræsentation af Kommissionen i bestyrelsen og ITD-styringsudvalgene
- afholdelse af midtvejsevaluering og endelig evaluering
- udførelse af stikprøvekontrol/revisioner
- rapportering om fremskridt i FTI

Endvidere forudsættes en AST-stilling (fuldtidsækvivalent) til at bistå med ovennævnte opgaver.

³⁰ Udgifter, der IKKE er medtaget i referencebeløbet

³¹ Udgifter, der IKKE er medtaget i referencebeløbet

³² Udgifter, der er medtaget i referencebeløbet

Disse funktioner skal dække opfølgning af FTI fra Kommissionens side (dvs. svarende til 2 projektmedarbejdere + støtte). De vil således ikke blive udstationeret til fællesforetagendet.

8.2.3. Kilder til personaleressourcer (vedtægtsomfattende)

- Stillinger, der i øjeblikket er afsat til forvaltningen af programmet, og som skal erstattes eller forlænges
- Stillinger, der er forhåndsallokeret i forbindelse med APS/FBF-proceduren for år n
- Stillinger, hvorom der skal ansøges i forbindelse med den næste APS/FBF-procedure
- Stillinger, som skal omfordeles under anvendelse af eksisterende ressourcer inden for den pågældende tjeneste (intern omfordeling)
- Stillinger, der er nødvendige i år n, men ikke forudset i APS/FBF-proceduren for det pågældende år

8.2.4. Andre administrative udgifter, der er medtaget i referencebeløbet (XX 01 04/05 – udgifter til administrativ forvaltning)

i mio. EUR (3 decimaler)

Budgetpost (nummer og betegnelse)	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ff.	I ALT
1 Teknisk og administrativ bistand (herunder personaleudgifter)							
Forvaltningsorganer ³³							
Anden teknisk og administrativ bistand							
- intern							
- ekstern	2 000	3 625	3 625	3 625	3 625	7 500	24 000
Teknisk og administrativ bistand i alt	2 000	3 625	3 625	3 625	3 625	7 500	24 000

Ovennævnte beløb dækker afvikling af fællesforetagendet (anslås at vare til efter 2015). De udgør Fællesskabets 50 % bidrag til fællesforetagendets løbende omkostninger.

Der anvendes en gennemsnitlig omkostning på 117 000 EUR om året for AD/AST og 51 000 EUR om året for eksternt ansatte. Fællesskabets bidrag beløber sig til 11,4 mio. EUR.

³³ Der skal henvises til den specifikke finansieringsoversigt for det eller de pågældende forvaltningsorganer.

Øvrige løbende udgifter omfatter: overvågning af projekter, kommunikationsaktiviteter, møder, rejser og ophold, udgifter til kontorhold, it, revision osv. Fællesskabets bidrag beløber sig til 12,6 mio. EUR.

8.2.5. *Udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet*

i mio. EUR (3 decimaler)

Arten af personaleressourcer	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ff.
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte (08 07 01 01)	0,351	0,351	0,351	0,351	0,351	0,702
Personale finansieret over artikel XX 01 02 (hjelpeansatte, nationale eksperter, kontraktansatte osv.) (oplys budgetpost)						
Samlede udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IKKE medtaget i referencebeløbet)	0,351	0,351	0,351	0,351	0,351	0,702

Beregning– *Tjenestemænd og midlertidigt ansatte*

Standardomkostninger 117 000 EUR/år pr. fuldtidsækvivalent

Beregning– *Personale, der finansieres over art. XX 01 02*

[...]

8.2.6. Andre administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet

i mio. EUR (3 decimaler)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ff.	I ALT
XX 01 02 11 01 – Tjenesterejser ³⁴	0,013	0,013	0,013	0,013	0,013	0,026	0,091
XX 01 02 11 02 – Møder og konferencer							
XX 03 02 11 01 – Udvalg ³⁵							
XX 01 02 11 04 – Undersøgelser og høringer ³⁶				0,350		0,350	0,700
XX 01 02 11 05 - Informationssystemer							
2 Andre forvaltningsudgifter i alt (XX 01 02 11)	0,013	0,013	0,013	0,363	0,013	0,376	0,791
3 Andre udgifter af administrativ art (angiv hvilke, herunder budgetposter)							
Administrative udgifter i alt, undtagen udgifter til personaleressourcer og dermed forbundne udgifter (IKKE medtaget i referencebeløbet)	0,013	0,013	0,013	0,363	0,013	0,376	0,791

Beregning - *Andre administrative udgifter, der ikke er medtaget i referencebeløbet*

[...]

³⁴ Antallet af tjenesterejser, som det personale, Kommissionen har knyttet til projektet, vil foretage, afhænger af, hvor fællesforetagendet får sit hjemsted. Det forudsættes her, at hjemstedet bliver i Bruxelles, og at bestyrelsens møder finder sted her.

Ved beregning af omkostningerne til tjenesterejser forudsættes en gennemsnitspris på 1 300 EUR. Det anslåede antal møder er: 2 officielle, 4 gange om året til deltagelse i ITD-styringsudvalgsmøder; 2 ekstra tjenesterejser.

³⁵ Oplys, hvilken type udvalg det drejer sig om, og hvilken gruppe det tilhører.

³⁶ Der forudsættes en foreløbig evaluering og en endelig evaluering foretaget af Kommissionens tjenestegrene.